

Święta w Dubnie

Wieczorem 24 grudnia, w Wigilię Bożego Narodzenia, w kościele pw. Św. Jana Nepomucena w Dubnie odbyła się uroczysta msza święta, której przewodniczyli proboszcz ks. Grzegorz Oważany wspólnie z o. Andrijem Kowalem, proboszczem parafii Wniebowstąpienia Pańskiego Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego.

Wspólnie z księdzem rzymskokatolickim oraz grekokatolickim podczas mszy modlili się proboszcz parafii Świętego Onufrego Prawosławnej Cerkwi Ukrainy we wsi Złynec w rejonie dubieńskim o. Roman Wojcieszczuk oraz proboszcz klasztoru Świętej Warwary Prawosławnej Cerkwi Ukrainy w Dubnie o. Wołodymyr Paseka.

Na mszy obecni byli przedstawiciele miejscowych władz – mer Dubna Wasyl Antoniuk oraz przewodniczący Dubieńskiej Rady Rejonowej Wiktor Kowalow. Do świątyni przyszli także wierni różnych wyznań.

Podczas kazania ks. Grzegorz Oważany przeczytał wszystkim, żeby Chrystus narodził się w sercu każdego człowieka, a radość z tego powodu trwała przez całe życie: «Szukajmy dobra w swoim bliźnim. Niech zapanauje pokój na Ukrainie oraz w naszych sercach».

Po liturgii głos zabrali: o. Andrij oraz o. Roman, a także mer miasta Wasyl Antoniuk. Z okazji świąt życzyli wszystkim pokoju na Ukrainie, jedności, zdrowia, spokoju i radości.

«Chrystus się urodził! Chwalmy Go!» – zabrzmiało w dubieńskiej

świątyni. Usłyszeliśmy także kolędy w wykonaniu chóru z Soboru Świętej Pokrowy Prawosławnej Cerkwi Ukrainy pod batutą Serhija Hawrylenki.

6 stycznia Kościół Katolicki obchodził uroczystość Objawienia Pańskiego czyli Trzech Króli. W tym dniu proboszcz dubieńskiej parafii Świętego Jana Nepomucena ks. Grzegorz Oważany odprawił mszę świętą oraz poświecił wodę, kredę i kadzidło. Wierni pokropili święconą wodą i okadzili swoje domy, a kredą napisali na drzwiach litery C+M+B.

7 stycznia katolicy świętowali Boże Narodzenie wspólnie z grekokatolikami oraz prawosławnymi, a 9 stycznia, obchodząc niedzielę Chrztu Pańskiego, zakończyli okres Świąt Bożego Narodzenia. Parafianie modlili się w intencji Ojca Świętego, swoich rodzin oraz wszystkich służących ludziom. W dubieńskiej świątyni modlono się również w intencji zmarłych.

Tekst i zdjęcie: Jana KŁYMCZUK,
Dubieńskie Towarzystwo Kultury Polskiej

Свята в Дубні

Увечері 24 грудня, в переддень Різдва Христового, в костелі Святого Йоана Непомука в Дубні відбулося урочисте богослужіння, яке очолили настоятель храму, отець Гжегож Оважани та настоятель церкви Вознесіння Господнього, отець Андрій Коваль (Українська греко-католицька церква).

Із римо-католицьким та греко-католицьким священиками народження Спасителя прославляли настоятель Свято-Онуфріївського храму ПЦУ в селі Злинець Дубенського району, отець Роман Войцешук і настоятель Свято-Варваринського монастиря ПЦУ в Дубні, отець Володимир Пасека.

Разом із парафіянами свято розділили представники влади: мер Дубна Василь Антонюк та голова Дубенської районної ради Віктор Ковальов. До храму прийшли також віряни різних конфесій.

У своїй проповіді отець Гжегож Оважани побажав, щоб Христос народився в серці кожної людини і щоб радість від цього тривала протягом усього життя: «Шукаймо добро в ближньому своєму. Хай мир панує в Україні та в наших серцях».

Після літургії до слова запросили отців Андрія та Романа, а також мера міста Василя Антонюка. Вони привітали парафіян зі святом, побажали миру і єдності Україні, здоров'я, спокою в душі та радості в серці.

«Христос народився! Славимо Його!» – лунало в стінах дубенсько-

го храму. Звучали також колядки та віншування у виконанні хору Свято-Покровського собору ПЦУ під керівництвом регента Сергія Гавриленка.

6 січня Римо-католицька церква відзначала Богоявлення Господнє або свято Трьох Царів. Цього дня настоятель дубенського костелу Святого Йоана Непомука, отець Гжегож Оважани відслужив урочисту месу та освятив воду, крейду й кадило. Принісши додому священу воду, господарі кропили все в оселі й господарстві, ладаном кадили в будинку, а крейдою писали на дверях літери «С+М+В».

7 січня римо-католики розділили радість Різдва Христового з греко-католиками й православними, а 9 січня, святкуючи Хрещення Господнє, завершили різдвяний літургійний період.

Парафіяни храму молилися за Святішого Отця і всіх, хто служить людям, та за свої сім'ї. У стінах дубенського храму лунала також молитва за померлих.

Текст і фото: Яна КЛИМЧУК,
Дубенське товариство польської культури

Відомі поляки –
патрони 2022 року

Wybitni Polacy –
patroni 2022 roku

«Ми не колядували
в грудні»

«Nie kolędowniśmy
w grudniu»

«Мнемоніка» повертає
втрачену пам'ять

«Mnemonic» przywraca
utrąconą pamięć

Вертеп у костопільському
костелі

Jasełka w kostopolskim
kościelach

Стипендія Кірккланда:
триває прийом заявок

Stipendium Kirklanda:
trwa nabór wniosków

Znamy patronów 2022 roku

Оголошено патронів 2022 року

Maria Grzegorzewska, Maria Konopnicka, Ignacy Łukasiewicz, Józef Mackiewicz, Wanda Rutkiewicz, Józef Wybicki, Władysław Bartoszewski, Bronisław Geremek i Bruno Schulz będą patronami 2022 r. Tych wybitnych Polaków uhonorowały Sejm i Senat RP podejmując stosowne uchwały. Rok 2022 będzie także Rokiem Romantyzmu Polskiego oraz Rokiem Botaniki.

W 2022 r. mija 100. rocznica powołania Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej (obecnie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie). Jego założycielką i patronką jest **Maria Grzegorzewska**, naukowiec, pedagog specjalny, tyflopeda, tyflopsycholog, działaczka społeczna. Jak przypomniał Sejm w podjętej uchwale, «mottem swojego życia i życia kolejnych pokoleń pedagogów specjalnych, specjalistów pracujących na rzecz osób z niepełnosprawnościami uczyniła ona stwierdzenie: «Nie ma kaleki – jest człowiek». «Jej dzieła stanowią inspirację dla kolejnych badaczy i twórców akademickiej pedagogiki specjalnej oraz praktyki edukacyjnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej. Szczególną wartość nadała pracy nauczyciela-wychowawcy, którego widziała jako człowieka bogatego wewnątrznie, charyzmatycznego i empatycznego» – dodali posłowie.

«W maju 2022 r. przypada 180. rocznica urodzin **Marii Konopnickiej**, polskiej pisarki, poetki, tłumaczki i publicystki. Z tej okazji Sejm postanowił uhonorować jedną z najwybitniejszych pisarek w historii literatury polskiej, twórczynię «Roty» – głosi treść uchwały przyjętej przez Izbę. «Dokonała przełomu w polskiej literaturze dla dzieci, podnosząc tę dziedzinę pisarstwa na wyżyny sztuki. Za pomocą utworów literackich protestowała przeciwko antypolskiej polityce zaborców i niesprawiedliwości społecznej. Współorganizowała protest światowej opinii publicznej przeciwko niemieckim represjom wobec dzieci polskich we Wrześni w latach 1901–1902 i ustawom wyłączeniowym. Walczyła o prawa kobiet oraz pomagała uwięzionym z przyczyn politycznych przez rosyjskie władze» – napisali posłowie w uchwale.

200 lat temu, w marcu 1822 r., urodził się **Ignacy Łukasiewicz**, twórca światowego przemysłu naftowego. W 2022 r. przypada także 140. rocznica jego śmierci. Z wykształcenia farmaceuta, podczas pracy w aptece prowadził badania nad destylacją ropy naftowej, z której udało mu się wydzielić naftę. Wśród dokonanych przez niego wynalazków: lampy naftowej, w której udało mu się wydzielić naftę. Wśród dokonanych przez niego wynalazków: lampy naftowej, w której udało mu się wydzielić naftę. Wśród dokonanych przez niego wynalazków: lampy naftowej, w której udało mu się wydzielić naftę. Wśród dokonanych przez niego wynalazków: lampy naftowej, w której udało mu się wydzielić naftę.

Józef Mackiewicz urodził się 120 lat temu, w kwietniu 1902 r. Ten jeden z największych pisarzy polskich w swej twórczości «przedstawiał życie mieszkańców pogranicza polsko-litewsko-białoruskiego na tle przełomowych wydarzeń historycznych i odwoływał się do tradycji wielonarodowej I Rzeczypospolitej». Izbą podkreśliła też jednoznacznie postawę ideową Józefa Mackiewicza: «Był nieprzejednanym wrogiem totalitaryzmów, szczególnie komunizmu, poszukiwał wszystkiego, co mogłoby łączyć mieszkańców Europy Środkowo-Wschodniej, w tym antybol-szewicką opozycję w Rosji, na drodze ku wolności narodów». Izbą ustanowiła pisarza patronem 2022 r., «uznając wielkość jego dorobku wytrwale wspierającego idee: niepodległości Polski, wolności i przyjaznego współistnienia narodów Europy Środkowo-Wschodniej i niezłomnego oporu przeciwko komunizmowi».

30 lat temu, w maju 1992 r., w drodze na Kanczendżongę, swój dziewiąty ośmiotysięcznik, zaginęła **Wanda Rutkiewicz** – himalaistka, pierwsza Polka i trzecia kobieta na świecie, która zdobyła najwyższy szczyt świata – Mount Everest. Jak przypomniał posłowie w uchwale, w tym samym dniu, 16 października 1978 r., Ka-

rol Wojtyła został papieżem. Rok później w czasie wizyty w Polsce Jan Paweł II powiedział do Wandy Rutkiewicz: «Dobry Bóg tak chciał, że tego samego dnia weszliśmy tak wysoko». Posłowie przypomnieli, że w latach 80. himalaistka należała do «Solidarności».

Józef Wybicki, autor polskiego hymnu narodowego, wielokrotny poseł na Sejm, jeden z inicjatorów Konfederacji Barskiej, uczestnik prac wdrażających Konstytucję 3 Maja, współorganizator Insurekcji Kościuszkowskiej, zmarł 200 lat temu, w marcu 1822 r. W tym roku będzie obchodzona także 275. rocznica jego urodzin oraz 225-lecie powstania «Pieśni Legionów Polskich we Włoszech», dzisiaj znanej pod tytułem «Mazurek Dąbrowskiego».

«W 1822 r. w Wilnie ukazały się «Ballady i romanse» Adama Mickiewicza, zawarte w tomiku poetyckim, który wyznaczył początek polskiego romantyzmu. Wtedy po raz pierwszy ujrzano światło dzienne «Romantyczność», «Powrót taty», «Świtezianka», «Pani Twardowska», bez których trudno wyobrazić sobie ostatnich dwięście lat polskiej kultury» – napisano w uchwale ustanawiającej rok 2022 **Rokiem Romantyzmu Polskiego**. Sejm przypomniał innych najwybitniejszych twórców epoki romantyzmu: Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Cypriana Norwida w dziedzinie literatury, Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszkę w muzyce, Piotra Michałowskiego i Jana Matejkę w malarstwie. «Bez Maurycego Mochnackiego i jego pism o wolnych Polakach, bez wieszczów Mickiewicza i Słowackiego, pochowanych w królewskich kryptach, bo Polacy uznali, że królom Polski są równi, nie byłoby Legionów Piłsudskiego czy Powstańców Warszawskich. To z romantyzmu wyrósł nowoczesny mesjanizm Jana Pawła II i unikatowy w dziejach świata ruch «Solidarność» – zaznaczyli posłowie w przyjętym dokumencie.

W 2022 r. przypada 100. rocznica urodzin **Władysława Bartoszewskiego** – więźnia Auschwitz, współzałożyciela Rady Pomocy Żydom «Żegota». Bartoszewski pracował w Wydziale Informacji Biura Informacji i Propagandy Komendy Głównej Armii Krajowej, a także w Departamencie Spraw Wewnętrznych Delegatury Rządu RP na Kraj. Jako żołnierz AK walczył w Powstaniu Warszawskim. Po wojnie był represjonowany, dwukrotnie więziony. Współpracował z Radiem Wolna Europa. Wykładał na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, a także na uniwersytetach w Monachium, Eichstaett i Augsburgu. Zakładał Komitet Obrony Prześladowanych za Przekonania przy Komisji Krajowej NSZZ «Solidarność». W stanie wojennym był internowany. W wolnej Polsce pełnił funkcję ambasadora RP w Austrii, dwukrotnie sprawował urząd ministra spraw zagranicznych, był sekretarzem stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, przewodniczącym Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a także senatorem. Władysław Bartoszewski był jednym z pierwszych Polaków, którym nadano tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. W 1995 r. prezydent Lech Wałęsa odznaczył go Orderem Orła Białego.

90 lat temu urodził się **Bronisław Geremek** – jeden z najważniejszych polskich polityków, współodpowiedzialny za odbudowę niepodległości Polski i wprowadzenie Rzeczypospolitej do NATO i Unii Europejskiej. Zajmował się badaniami nad historią kultury i społeczeństwa wieków średnich. Pracował w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Wykładał na Uniwersytecie Paryskim i kierował tamtejszym Centrum Kultury Polskiej. Był działaczem opozycji politycznej w PRL, m.in. współautorem wyrażającego potrzebę reformy ustrojowej Listu 7, listu w obronie represjonowanych działaczy Komitetu Obrony Robotników, sygnatariuszem apelu 64 naukowców, literatów i publicystów o podjęcie dialogu z robotnikami strajkujący-

Марія Гжегожевська, Марія Конопницька, Ігнацій Лукасевич, Юзеф Мацкевич, Ванда Руткевич, Юзеф Вибицький, Владислав Бартошевський, Броніслав Герemek і Бруно Шульц – патрони 2022 р. Цих видатних поляків, прийнявши відповідні ухвали, вшанували Сейм і Сенат РП. 2022 р. буде також Роком польського романтизму та Роком ботаніки.

У 2022 р. минає сота річниця заснування Державного інституту спеціальної педагогіки (зараз Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві). Його засновницею і покровителькою є **Марія Гжегожевська** – науковиця, спеціальний педагог, тифлопедагог, тифлопсихолог, громадська діячка. Як нагадав Сейм у прийнятій ухвалі, девізом свого життя і життя чергових поколінь спеціальних педагогів, фахівців, які працюють із людьми з інвалідністю, вона зробила вислів: «Немає каліки – є людина». «Її роботи стали джерелом натхнення для чергових дослідників і творців академічної спеціальної педагогіки та освітньої, терапевтичної і реабілітаційної практики. Особливу цінність вона надала праці вчителя-вихователя, якого бачила внутрішньо багатого, харизматичного та емпатичного людиною», – додали депутати.

«У травні 2022 р. минає 180-та річниця народження **Марії Конопницької**, польської письменниці, перекладачки й публіцистки. Із цієї нагоди Сейм вирішив вшанувати одну з найвидатніших письменниць в історії польської літератури, авторку «Роти» (одна з найвідоміших патріотичних польських пісень, – перекл.), – написано в тексті ухвали, прийнятої палатою. «Вона здійснила поверот у польській літературі для дітей, піднісши цю галузь письменництва на вершину творчості. За допомогою літературних творів протестувала проти антипольської політики окупантів і соціальної несправедливості. Конопницька співорганізувала протест світової громадської думки проти німецьких репресій щодо польських дітей у Вжесні в 1901–1902 рр. і законів про вилучення майна. Боролася за права жінок і допомагала ув'язненим із політичних мотивів російською владою», – написали депутати в резолюції.

200 років тому, в березні 1822 р., народився **Ігнацій Лукасевич**, творець світової нафтової промисловості. На 2022 р. припадає також 140-ва річниця його смерті. Фармацевт за освітою під час роботи в аптеці проводив дослідження над дистилляцією сирої нафти, з якої йому вдалося виділити газ. Серед досягнень Лукасевича Сейм перерахував теж створення на польських землях першої у світі нафтової свердловини в Бубрці у Кросненському повіті, а потім запуск кількох переробних заводів. Також він винайшов газову лампу. Депутати наголосили на патріотичній діяльності Лукасевича: участі в підпільній роботі під час Краківського повстання, фінансовій підтримці Січневого повстання й допомозі його учасникам. Лукасевич був філантропом і громадським діячем. Під кінець життя його обрали до Галицького сейму.

Юзеф Мацкевич народився 120 років тому, у квітні 1902 р. Цей один із найбільших польських письменників у своїй творчості «зображав життя мешканців польсько-литовсько-білоруського прикордоння на тлі переломних історичних подій і спирався на багатонаціональні традиції Першої Речі Посполитої». Палата підкреслила однозначну ідейну позицію Юзефа Мацкевича: «Він був непримиренним ворогом тоталітарних режимів, особливо комунізму, шукав усе, що могло б об'єднати жителів Центрально-Східної Європи, зокрема антибільшовицьку опозицію в Росії, дорогою до свободи народів». Палата оголосила письменника патроном 2022 р., «визнаючи велич його творчості, який наполегливо підтримував ідеї незалежності Польщі, свободи і дружнього співіснування народів Центрально-Східної Європи та стійкого спротиву комунізму».

30 років тому, у травні 1992 р., на шляху на Канченджангу, свій дев'ятий восьмитисячник, загинула **Ванда Руткевич** – гімалаїстка, пер-

ша полька і третя у світі жінка, яка підкорила найвищу вершину світу, Еверест. Як нагадали депутати в резолюції, цього дня, 16 жовтня 1978 р., Кароля Войтилу обрали Папою. Через рік під час візиту до Польщі Йоан Павло II сказав Ванді Руткевич: «Милостивий Бог так бажав, щоб ми того самого дня забралися так високо». Депутати нагадали, що у 80-х рр. гімалаїстка належала до «Солідарності».

Юзеф Вибицький, автор польського національного гімну, депутат Сейму багатьох скликань, один з ініціаторів Барської конфедерації, учасник заходів з утилення у життя Конституції 3 травня, співорганізатор повстання на чолі з Костюшком, помер 200 років тому, у березні 1822 р. Цього року також відзначатимуть 275-ту річницю його народження та 225-річчя написання «Пісні Польських легіонів в Італії», відомої сьогодні під назвою «Мазурка Домбровського».

«У 1822 р. у Вільносі вийшли «Балади і романси» Адама Міцкевича, що увійшли до збірки поезій, яка покладала початок польському романтизму. Тоді вперше вийшли балади «Романтичність», «Повернення батька», «Світязянка», «Пані Твардовська», без яких важко уявити останні 200 років польської культури», – написано в ухвалі, яка оголосила 2022-й **Роком польського романтизму**. Сейм пригадав теж інших найвидатніших творців епохи романтизму: Юліуша Словацького, Зygmunта Красінського, Ципріяна Норвіда в галузі літератури, Фридерика Шопена і Станіслава Монюшка в музиці, Пьотра Міхаловського і Яна Матейка в малярстві. «Без Мауриція Мохнацького і його творів про вільних поляків, без пророків Міцкевича і Словацького, похованих у королівських усыпальницях, аде поляки визнали, що вони рівні королям, не було би легіонів Пілсудського і варшавських повстанців. Це з романтизму постали сучасний месіанізм Йоана Павла II та унікальний в історії світу рух «Солідарність», – зазначили депутати в прийнятому документі.

У 2022 р. минає сота річниця народження **Владислава Бартошевського** – в'язня «Аушвіцу», співзасновника Ради допомоги євреям «Жегота». Бартошевський працював в інформаційному відділі Бюро інформації і пропаганди Головної комендатури Армії Крайової, а також у департаменті внутрішніх справ делегатури уряду Республіки Польща на окупованій території. Як солдат Армії Крайової брав участь у Варшавському повстанні. Після війни його репресували, Бартошевський двічі був ув'язнений. Співпрацював із радіо «Вільна Європа», викладав у Люблінському католицькому університеті, а також в університетах Мюнхена, Айхштета й Аугсбурга. Заснував Комітет захисту переслідуваних за переконання при профспілці «Солідарність». Під час воєнного стану був інтернований. У вільній Польщі виконував обов'язки посла РП в Австрії, двічі був міністром закордонних справ, був державним секретарем у Канцелярії голови Ради міністрів, керівником Ради охорони пам'яті боротьби і мучеництва, а також сенатором. Владислав Бартошевський – один із перших поляків, яким надали звання Праведника народів світу. В 1995 р. президент Лех Валенса відзначив його орденом Білого орла.

90 років тому народився **Броніслав Герemek** – один із найважливіших польських політиків. Співвідповідальний за відродження незалежності Польщі, її вступу до НАТО і Європейського Союзу. Досліджував історію культури і суспільства середніх віків. Працював в Інституті історії Польської академії наук у Варшаві. Викладав у Паризькому університеті і керував місцевим Центром польської культури. Був діячем опозиції в ПНР, зокрема

ми в серпні 1980 р. Зostał jednym z doradców powstającego NSZZ «Solidarność». Brał udział w rozmowach plenarnych w czasie obrad Okrągłego Stołu. W latach 1997–2000 pełnił urząd ministra spraw zagranicznych. Był posłem na Sejm X, I–III kadencji, deputowanym do Parlamentu Europejskiego VI kadencji. Prezydent Aleksander Kwaśniewski oznaczył go Orderem Orła Białego.

W uchwale ustanawiającej Rok Brunona Schulza senatorowie przypominają, że w 2022 r. przypada 130. rocznica urodzin i 80. rocznica śmierci artysty. Zwracają uwagę, że jest on niewątpliwie jednym z najoryginalniejszych twórców polskiej kultury XX w., a jego utwory weszły do kanonu literatury światowej i są znane nawet w najodleglejszych kulturowo rejonach świata.

Bruno Schulz był wszechstronnym artystą – prozaikiem, grafikiem, malarzem, rysownikiem i krytykiem literackim. Studiował architekturę na Politechnice Lwowskiej, ale najpierw z powodu choroby, a potem – wybuchu I wojny światowej musiał przerwać studia. Na jego dorobek literacki składają się dwa tomy opowiadań – «Sklepy cynamonowe» i «Sanatorium pod Klepsydrą», kilka utworów niewiązanych do pierwodruków tych zbiorów, a także listy, wydane w «Księżę listów», oraz «Szkice krytyczne» – recenzje utworów literackich, publikowane w prasie. W dziedzinie twórczości plastycznej zasłynął jako autor serii rycin «Xięga Bałwochwalcza», a także rysunkowych ilustracji do pierwszej edycji «Ferdynand» Witolda Gombrowicza i do swoich opowiadań z «Sanatorium pod Klepsydrą». Prawie całe swoje życie od urodzenia spędził w Drohobyczu, niewielkim miasteczku koło

Lwowa, z wyjątkiem krótkiego pobytu w Wiedniu. Był pilnym obserwatorem swojego miasta, jego twórczość zarówno literacka, jak i plastyczna jest przesycona drohobyckimi realiami. W Drohobyczu też tragicznie zginął, zastrzelony na ulicy przez gestapowca.

W 100-lecie powstania Polskiego Towarzystwa Botanicznego Senat podjął uchwałę o ogłoszeniu 2022 r. Rokiem Botaniki. W ten sposób Izba chce uhonorować polskich botaników i ich osiągnięcia, a także docenić cywilizacyjne znaczenie tej dziedziny nauki. W uchwale senatorowie przypominają postaci polskich badaczy: Michała Hieronima Leszczyca-Sumińskiego, który pierwszy na świecie opisał cykl rozwojowy paproci, Antoniego Rehmana – pioniera badań roślinności Afryki Południowej czy Edwarda Strasburgera – twórcę podstaw współczesnej cytologii roślin. Senatorowie wskazują także, że wkrótce po odzyskaniu przez Polskę niepodległości powołano Polskie Towarzystwo Botaniczne, którego pierwszy zjazd odbył się 9–10 kwietnia 1922 r. «Docenienie wielkiej roli Towarzystwa w badaniach naukowych, działaniach chroniących przed zapomnieniem dorobek i historię polskiej botaniki, a także w upowszechnianiu wiedzy o tej szczególnej części przyrody ze wszechmiar zasługuje na wyróżnienie» – czytamy w uchwale.

Źródło: sejm.gov.pl, senat.gov.pl

spівавтором так званого Листа 7 – документа, який висловлював необхідність реформувати лад у країні, листа на захист репресованих діячів Комітету захисту робітників, підписантом заклику 64 науковців, літераторів і публіцистів до початку переговорів із робітниками, які страйкували в серпні 1980 р. Став одним із радників у процесі створення незалежної самоврядної професійної спілки «Солидарність». Брав участь у пленарних обговореннях під час нарад круглого столу. В 1997–2000 рр. був міністром закордонних справ. Був депутатом I–III каденцій X Сейму, депутатом Європейського парламенту IV каденції. Президент Олександр Квасневський відзначив його орденом Білого орла.

У резолюції, яка оголошує **Рік Бруно Шульца**, сенатори нагадують, що у 2022 р. минає 130 років від дня народження і 80 років від дня смерті митця. Члени Сенату звертають увагу на те, що Шульц, безсумнівно, – один із найоригінальніших творців польської культури ХХ ст., а його твори ввійшли до канону світової літератури і відомі навіть у найвіддаленіших частинах світу.

Бруно Шульц був усестороннім митцем: прозаїком, графіком, художником і літературним критиком. Вивчав архітектуру у Львівській політехніці, але спершу через хворобу, а потім через початок Першої світової війни був змушений перервати навчання. Його літературний доробок становлять два томи оповідань – «Цинамонові крамниці» і «Санаторій під клепсидрою», кілька творів, які не увійшли в ці збірки, а також листи, видані у «Книзі листів», та «Критичні ескізи» – рецензії літературних творів, які публікувалися в пресі. У галузі обротова творчих мистецтв він став відомий як автор серії гравюр «Ідолопоклонська книга», а також ілюстрації до першого видання «Фердидурке» Вітольда Гомбровича і до своїх оповідань із тому «Санаторій під клепсидрою». Майже все своє життя від народження митець провів у Дрогобичі, невеликому містечку неподалік Львова, за винятком короткого перебування у Відні. Він був уважним спостерігачем свого міста. Його творчість, і літературна, і образотворча, насичена дрогобицькими реаліями. У Дрогобичі він трагічно і загинув, застрелений на вулиці гестапівцем.

У 100-річчя створення Польського ботанічного товариства Сенат прийняв рішення оголосити 2022-й **Рок ботаніки**. Таким чином палата хоче вшанувати польських ботаніків та їхні досягнення, наголосити на цивілізаційному значенні цієї галузі науки. У резолюції сенатори нагадують про польських дослідників: Міхала-Героніма Лешиця-Сумінського, який перший у світі описав цикл розвитку папоротників, Антонія Ремана – піонера досліджень рослинності Південної Африки, Едварда Страсбургера – творця основ сучасної цитології рослин. Сенатори нагадують, що невдовзі після відновлення Польщею незалежності було створено Польське ботанічне товариство, перший з'їзд якого відбувся 9–10 квітня 1922 р. «Товариство, яке відіграє величезну роль у наукових дослідженнях, у діяльності, яка захищає від забуття доробок та історію польської ботаніки, а також у пропагуванні знань про цю особливу частину природи, якнайбільшою мірою заслуговує на відзнаку», – йдеться в постанові.

Джерело: sejm.gov.pl, senat.gov.pl

Інформація wołyńska Волинська інформація

W Łucku odbył się XXIII Festiwal Szopek «Z Bożym Narodzeniem!»

У Луцьку відбувся XXIII фестиваль вертепів «З Різдом Христовим!»

W Łucku ogłoszono nabór do Szkoły Życia Rodzinnego otwartej przy Miejscowym Urzędzie Stanu Cywilnego. Uczestnicy będą poznawać podstawy udanego i szczęśliwego małżeństwa.

У Луцьку оголосили набір у Школу сімейного життя, яку відкрили в РАЦСі. Парам розповідатимуть про основи міцного та щасливого шлюбу.

Saperzy zlikwidowali 12 pocisków do moździerza z okresu II wojny światowej znalezionych przez mieszkańców miasteczka Iwanicz.

Сапери знищили 12 мінометних мін часів Другої світової війни, які виявили мешканці селища Іваничі.

Międzynarodowe przejście graniczne Uściług zostanie wyremontowane za 200 mln hrywien.

Międzynarodowy punkt przejściowy «Устиług» реконструюють за майже 200 млн грн.

Od stycznia mieszkańcy obwodu wołyńskiego mogą otrzymać trzecią, przypominającą, dawkę szczepionki przeciwko COVID-19.

Із січня волиняни можуть отримати бустерну дозу вакцини проти COVID-19.

Do końca marca Łuck otrzyma 17 nowych trolejbusów, pierwsze dziewięć – do końca stycznia.

До кінця березня Луцьк отримає 17 нових тролейбусів, перші дев'ять – до кінця січня.

Centrum Informacji Turystycznej i Usług w Łucku opracuje turystyczną kartę miejską. Będzie łączyła kilka usług, w tym zwiedzanie zabytków oraz wizyty ze zniżką w lokalach gastronomicznych.

Центр туристичної інформації та послуг міста Луцька працює над розробкою туристичного сітка. Єдиний квиток включатиме кілька послуг, наприклад, відвідування пам'яток і закладів громадського харчування зі знижкою.

«Fajne Dziewczyny» z Tarnopola zwyciężyły w festiwalu kołęd «Файні дівчата» з Тернополя перемогли на фестивалі колядок

Zespół wokально-instrumentalny «Fajne Dziewczyny» działający przy Polonijnym Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym w Tarnopolu zdobył I miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Kołedy Polskiej w Winnicy.

Вокально-інструментальний ансамбль «Файні дівчата», що діє при Тернопільському культурно-просвітницькому полонійному товаристві, здобув I місце на Міжнародному фестивалі польських колядок у Вінниці.

Międzynarodowy Festiwal Kołedy Polskiej «Leć, kołedo, leć!» odbył się już po raz trzeci. Jest organizowany przez Centrum Rozwoju i Partnerstwa «Polonia» przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Winnicy.

W Festiwalu wzięło udział 50 zespołów i solistów z Ukrainy, Polski i Litwy. Eliminacje zostały przeprowadzone online, zaś koncert – w postaci mieszanej. Uczestnicy, którzy przybyli do Winnicy, spotkali się w filharmonii, natomiast pozostali przesłali do organizatorów nagrania swoich występów.

Konkurs odbywał się w kilku grupach wiekowych oraz w kilku kategoriach, m.in. soliści, duety, zespoły, chóry. «Fajne Dziewczyny» z Tarnopola zajęły I miejsce w kategorii «Zespoły wokально-instrumentalne» w grupie wielowiekowej. Dodać należy, że na II miejscu znalazł się zespół «Beauty Band» z Lubomla w obwodzie wołyńskim.

Zespół «Fajne Dziewczyny» działający pod kierownictwem Marii Bobryk w tym roku został także laureatem Ogólnoukraińskiego Konkursu Współczesnej Polskiej Piosenki w Kijowie.

Maryna Wojnowa,
Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe
w Tarnopolu
Zdjęcie udostępnione przez autorkę

Międzynarodowy festiwal польських колядок «Лети, колядо, лети!» відбувся вже утретє. Його організував Центр розвитку і партнерства «Полонія» за

підтримки Генерального консульства РП у Вінниці.

У фестивалі взяли участь 50 колективів і солістів з України, Польщі та Литви. Відбір учасників проходив онлайн, а концерт – у змішаній формі. Конкурсанти, які прибули до Вінниці, зустрілися в місцевій філармонії, natomiast усі інші надіслали організаторам відеозаписи своїх виступів.

Конкурс відбувався в різних вікових групах та кількох номінаціях, у яких були представлені, зокрема, солісти, дуети, ансамблі й хори. «Файні дівчата» з Тернополя зайняли I місце в номінації «Вокально-інструментальні ансамблі» в багатовіковій групі. Варто додати, що II місце в цій категорії посів ансамбль «Beauty Band» із Любомля Волинської області.

Ансамбль «Файні дівчата», який діє під керівництвом Марічки Бобрик, цього року став також лауреатом Загальноукраїнського конкурсу сучасної польської пісні в Києві.

Марина Войнова,
Тернопільське культурно-просвітницьке
полонійне товариство
Фото надала авторка

Не колядувалиśmy в грудні

Eugenia Woźna z Polskiego Centrum Kultury i Edukacji im. prof. Mieczysława Krąpca w Tarnopolu opowiada o międzywojennym życiu swojej rodziny na Tarnopolszczyźnie, o Holocauście i latach powojennych.

Bogaci i biedni

«Moi dziadkowie pochodzą z polskich rodzin z Tarnopolszczyzny. Dziadek ze strony matki, Józef Janusz, s. Jana, urodził się w Bucniowie (dziś wieś w rejonie tarnopolskim obwodu tarnopolskiego – aut.) w 1887 r., a babcia Elżbieta Błaszczyn, c. Michała, – w Kozłowie (dziś osada typu miejskiego w rejonie tarnopolskim – aut.) w 1891 r. W 1920 r. urodził się ich pierwszy syn Mikołaj, a w 1925 r. – moja mama Maria.

W okresie międzywojennym dziadek pracował w Austrii, Francji i Stanach Zjednoczonych. W tym czasie babcia z dwójką małych dzieci mieszkała ze swoimi rodzicami w Kozłowie. W 1937 r., po miesięcznej podróży statkiem, dziadek wrócił ze Stanów Zjednoczonych i zbudował duży dom między Janówką a Poczapińcami (obecnie wsie w rejonie tarnopolskim – aut.). Był to chutor, w którym mieszkała także polska rodzina Maziarków i jeszcze dwie polskie rodziny, które później wyjechały do Polski» – opowiada Eugenia Woźna.

Zauważa, że jej dziadkowie zaliczali się do zamożnych gospodarzy: «Wówczas dziadek kupił 12 mórg (jednostka powierzchni, 1 morga to około 0,6-0,7 ha – aut.) ziemi u Żyda Daniela Sztekla. Ponadto miał parobka, który pomagał mu w gospodarstwie, a babcia miała służącą. Mama mówiła, że żyli w dostatku i nie jadali ciemnego chleba».

«Przed wojną mama ukończyła dwie klasy polskiej szkoły, ale z powodu słabego zdrowia nie kontynuowała nauki. W rodzinie rozmawiało się po polsku, a mama opowiadała, że jesteśmy Polakami w szóstym pokoleniu. Wspominała też, że dziadkowie odświętnie ubrani często jeździli wozem do kościoła w Poczapińcach» – kontynuuje pani Eugenia.

«Dziadek ze strony ojca, Aleksandr Koziupa, pochodził z polskiej rodziny mieszkającej w Daniłowcach (obecnie rejon tarnopolski – aut.), a babcia Anna Muzyka – z rodziny ukraińskiej. Po ślubie mieszkali w Dołżance (także rejon tarnopolski – aut.). W 1913 r. urodził się mój ojciec Michał. Była to uboga rodzina mieszkająca w małej glinianej chacie. Zdarzało się, że na śniadanie zjadali po pół jajka i szli do pracy w polu. Babcia Anna była bardzo dobrą osobą, mama zawsze ciepło wspominała swoją świekrę» – zaznacza pani Eugenia.

O małżeństwie swoich rodziców, Michała Koziupa i Marii Janusz, wspomina tak: «Pobrali się w 1944 r. w Poczapińcach i mieszkali w Dołżance. Kiedyś zapytano mnie, jak to się stało, że starszy biedak ożenił się z o wiele młodszą dziewczyną z zamożnej rodziny? Ojciec po prostu ją sobie wychodził».

Mama była świadkiem rozstrzelania Żydów

«Kiedy wybuchła II wojna światowa, dziadek Józef podawał parobka za swojego syna, ponieważ obawiał się, że może zostać uznany za bogacza. Pewnego dnia, gdy matka szła z Dołżanki do chutoru swoich rodziców, została zatrzymana przez sowietów, bo pomyśleli, że jest szpiegiem. Została zamknięta w jakiejś stajni, ale kiedy dziadkowie się dowiedzieli, poszli tam, żeby zabrać ją do domu. W latach niemieckiej okupacji naziści pobili moją ciężarną matkę. Przeżyła, ale dziecko straciła. Dziadek Józef opowiadał, że w czasie wojny uratował czerwonych partyzantów i ukrywał ich przed Niemcami» – mówi pani Eugenia.

Wspomina, że jej matka była świadkiem egzekucji ludności żydowskiej: «Do lasu w pobliżu wioski, w której mieszkał dziadek Józef, Niemcy spędzili około 700 Żydów i zmusili ich do kopania sobie rowów. Potem zaczęli ich rozstrzeliwać. W tym czasie mama weszła na strych i wyjęła słomiany snopek ze strzechy. Przez tę dziurę obserwowała, co się działo. Mama bała się kumukolwiek o tym powiedzieć. Następnego dnia z rowów, w których rozstrzeliwano Żydów, wydostał się okrwawiony mężczyzna i przyszedł do naszego domu. Pomogliśmy mu się umyć, daliśmy odzież, nakarmiliśmy. Potem poszedł w kierunku Zbaraża. Dużo później pracownica archiwum opowiedziała mi, że Żydowi, który zaszedł do naszego domu, udało się uratować i przeżyć wojnę. Dziadek nigdy nie wspominał o tej historii, ponieważ bał się władz radzieckich, które również nie były przychylnie Żydom. Mama opowiedziała mi o tym niedługo przed swoją śmiercią».

Nie chcieli opuszczać dopiero wybudowanego domu

Rodzina Józefa Janusza po II wojnie światowej, kiedy trwała repatriacja Polaków, postanowiła

Ми не колядували в грудні

Євгенія Возна з Польського центру культури та освіти імені професора Мечислава Кромпця в Тернополі розповідає про міжвоєнне життя своєї родини на Тернопільщині, Голокост і повоєнні роки.

Багаті й бідні

«Мої дідусі й бабусі походять із польських родин Тернопільщини. Дідусь по маминій лінії Йосип Іванович Януш народився в Буцневі (сьогодні село в Тернопільському районі Тернопільської області, – авт.) у 1887 р., а бабуся Ельжбета Михайлівна Блащишин – у Козлові (сьогодні селище міського типу в Тернопільському районі, – авт.) у 1891 р. У 1920 р. у них народився первісток Микола, а в 1925 р. – моя мама Марія.

У міжвоєнний період дідусь Йосип був на заробітках в Австрії, Франції та Америці. В цей час моя бабуся Ельжбета разом із двома маленькими дітьми проживала в Козлові у своїх батьків. У 1937 р. дідусь після місячної подорожі кораблем повернувся з Америки й побудував велику хату між Янівкою і Почапінцями (сьогодні села в Тернопільському районі, – авт.). Це був хутір, на якому також проживали польська родина Мазярків та ще дві польські сім'ї, які пізніше виїхали до Польщі», – розповідає Євгенія Возна.

Вона зазначає, що її дідусь і бабуся були зможними господарями: «В той час дідусь купив 12 моргів (одиниця вимірювання ґрунту, 1 морг становить близько 0,6–0,7 га, – авт.) поля в єврея Даниеля Штекеля. Окрім цього, в дідуся був слуга, який допомагав йому по господарству, а в бабусі – служниця. Мама розповідала, що вони жили в достатку і не їли чорного хліба».

«До початку війни моя мама Марія закінчила два класи польської школи, але через надмірну хворобливість не продовжувала навчання. В сім'ї спілкувалися польською мовою, а мама розповідала, що ми – поляки в шостому поколінні. Також вона згадувала, що дідусь і бабуся часто їздили на підводі в костел у Почапінці, святково вбрані», – продовжує Євгенія Михайлівна.

«Дідусь по батьковій лінії Олександр Козюпа походив із польської родини, що жила в Данилівцях (нині Тернопільський район, – авт.), а бабуся Анна Муzyка – з української сім'ї. Після одруження вони проживали в Довжанці (теж Тернопільський район, – авт.). У 1913 р. народився мій батько Михайло. Це була бідна

сім'я, що жила в маленькій глиняній хатинці. Бувало, снідали половинкою яйця і йшли працювати в поле. Бабуся Анна була дуже доброю людиною і моя мама завжди тепло згадувала свою свекруху», – зазначає пані Євгенія.

Про шлюб своїх батьків Михайла Козюпи і Марії Януш каже так: «Вони одружилися в 1944 р. у Почапінцях, а жили в Довжанці. Якось мене запитали, чому старший за віком бідняк одружився на набагато молодшій заможній дівчині? Просто так вийшло, що батько втер дорогу до хутора, де жила моя мама, й вони одружилися».

Мама була свідком розстрілу євреїв

«Коли розпочалася Друга світова війна, дідусь Йосип видавав слугу за свого сина, оскільки побоювався, що його можуть сприйняти за багатого господаря. Одного разу, коли мама йшла з Довжанки до батьківського хутора, її затримали совети, бо думали, що вона – шпигунка. Її закрили в якійсь конюшні, а дідусь і бабуся, дізнавшись про це, пішли й забрали її додому. У роки німецької окупації німці побили мою маму під час вагітності, але вона вижила, хоча і втратила дитину. Також дідусь Йосип розповідав, що в роки війни врятував червоних партизанів і переховував їх від німців», – розказує Євгенія Михайлівна.

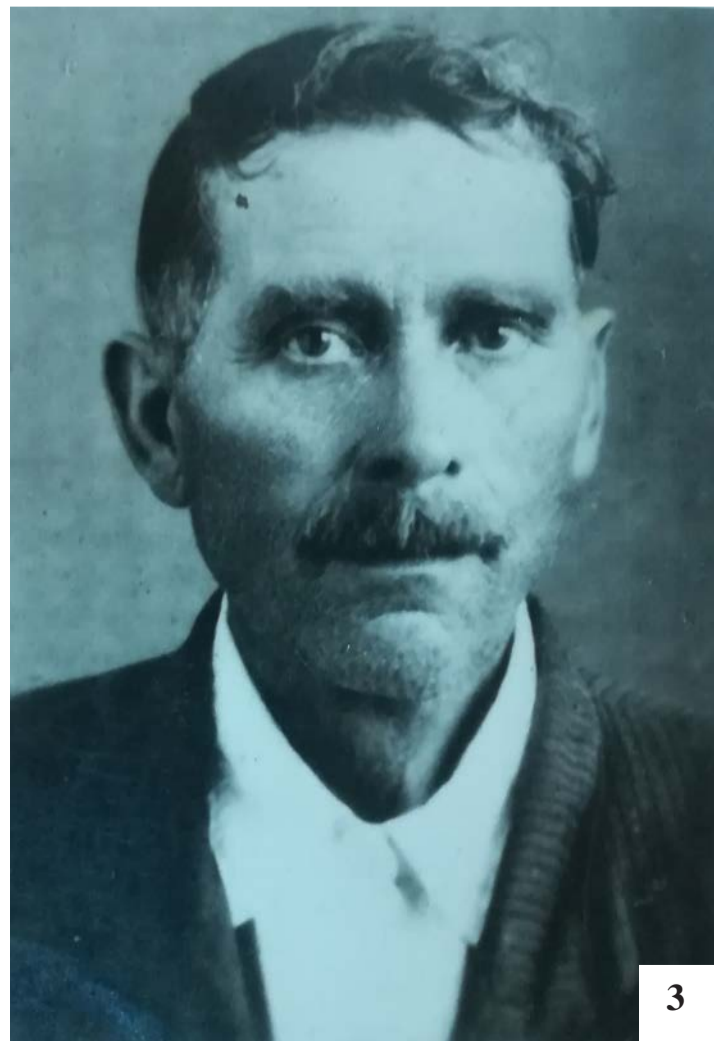
Вона зазначає, що її мама Марія була свідком розстрілу єврейського населення: «До лісу поблизу хутора, де жив дідусь Йосип, німці зігнали близько 700 євреїв і примусили їх копати для себе рови. Після цього почали їх розстрілювати. В цей час моя мама вилізла на стріху й розірвала оклепанець (обмолочений ціпом сніп, – авт.). Через отвір вона дивилася на цю розправу. Мама дуже боялася комусь про це розповісти. На наступний день із ровів, де розстрілювали євреїв, виліз один закривавлений чоловік і прийшов до нашої хати. Його помили, одягли, нагодували і він пішов у напрямку Зbaraжа. Вже значно пізніше одна працівниця архіву розповідала мені, що тому єврею, який приходив до нашої хати, вдалося врятуватися й пережити війну. Дідусь ніколи не згадував цієї історії, оскільки побоювався радянської влади, що також не

1

2

3

4

5

6

не виїжджає до Польщі. «Діадець і бабця ствердили, że zostaną на Ukrainie, ponieważ nie chcieli opuszczać niedawno wybudowanego domu. Ponadto mój ojciec był zapisany jako Ukraińiec, chociaż później znalazłam w archiwum informację, że został ochrzczony w kościele» – wyjaśnia moja rozmówczyni.

Zaraz po wojnie rozpoczęła się kolektywizacja. Dziadkowie ukrywali się wtedy na polach, a mama nawet odmroziła sobie nogi. Jednak nie było ich na listach deportacyjnych, więc wrócili do swojego chutoru w pobliżu Poczapińców. Matka opowiadała, że władze radzieckie osadziły ojca w więzieniu. Wtedy wzięła pierzynę, złoty zegarek i zaniósła te rzeczy do administracji więziennej. Tak ojca zwolniono», – kontynuuje Eugenia Woźna.

«W 1947 r. rodzice przeprowadzili się do Tarnopola, wynajęli mieszkanie. Urodziłam się w 1948 r. w Tarnopolu, choć w dokumentach jako miejsce urodzenia wpisano Dołżankę. Ochrzczono mnie w domu. W 1951 r. urodzili się moi bracia bliźniacy, Aleksander i Józef. W 1952 r. rozpoczęliśmy budowę domu na Zagrobeli (dziś jedna z dzielnic Tarnopola – aut.) i stopniowo przenieśliśmy się tam z chutoru. Mieliliśmy pięć akrów ogrodu i chlew.

Po przeprowadzce do Tarnopola ojciec zaczął uczyć ślusarstwa w jednej z miejscowych szkół. Później opuścił nas i założył nową rodzinę. Z mamą i dwoma braćmi żyliśmy w trudnych warunkach» – opowiada pani Eugenia.

Wspomina, że języka polskiego uczyła się stopniowo: «Babcia Elżbieta zawsze rozmawiała ze mną po polsku. Pewnego dnia przyjechała do nas siostra mojego ojca Leonia i przywiozła mi elementarz języka polskiego. Z nim nauka stała się łatwiejsza, później nawet pomagałam mamie pisać listy do naszych polskich krewnych».

«W szkole moja nauczycielka Olga Iwanowna nauczyła mnie haftowania, wysyłała moje prace na różne konkursy. W Tarnopolu zmieniłam kilka szkół. Bardzo dobrze pamiętam dzień, w którym Jurij Gagarin poleciał w kosmos. Po ukończeniu ósmej klasy wstąpiłam do Szkoły Medycznej w Brzeżanach. Pierwszy egzamin, co prawda, zdałam na tróję, chociaż byłam dobrze przygotowana. W końcu udało mi się dostać na położnictwo. W 1967 r. skierowano mnie do pracy w Bogdanówce (dziś wieś w rejonie tarnopolskim – aut.), gdzie pracowałam w szpitalu położniczym.

Był taki przypadek, kiedy 2 grudnia urodził się jeden chłopiec, a jego rodzice poprosili mnie, żebym w dokumentach potwierdzających urodzenie dziecka wpisała 2 stycznia. Byłam młoda, niedoświadczona i zgodziłam się, a potem miałam problemy. Mimo to byłam w pracy ceniona. Ciągnęło mnie jednak do miasta, do domu. Później poprosiłam, aby mnie skierowano do pracy w Tarnopolu. Przez jakiś czas pracowałam jako masażystka. Wtedy trudno było znaleźć pracę w medycynie. Musiałam czekać, aż gdzieś się zwolni miejsce» – mówi pani Eugenia.

«W 1970 r. wyszłam za mąż za Polaka Józefa Woźnego, s. Bernarda, chociaż później w dokumentach jego nazwisko zapisano jako Woźny. W 1971 r. urodził się nasz syn Wiktor. W wieku 19 lat zginął odbywając zasadniczą służbę wojskową. W 1975 r. urodziła się nasza córka Natalia. Ukończyła prawo i przeprowadziła się do Wrocławia, ma trójkę dzieci» – kontynuuje Eugenia Woźna.

«Mój mąż Józef Woźny urodził się w 1938 r., nie zna swojej dokładnej daty urodzenia. W jego rodzinie było siedmioro dzieci. W wieku 13 lat zaczął jeździć ciągnikiem «Universal». Następnie pracował w handlu, był kierownikiem działu dostaw i zastępcą dyrektora jednej z baz maszyn rolniczych» – wspomina pani Eugenia.

Opowiada, że po raz pierwszy odwiedziła Polskę w 1968 r.: «Wówczas przyjechałam do wujka Piotra, który pytał mnie, gdzie się tak dobrze nauczyłam polskiego. Teraz, kiedy przyjeżdżam do swoich wnuków we Wrocławiu, również mówię po polsku. Nawet nasza nauczycielka w polskiej szkole mówi, że mam dobry akcent (uśmiecha się – aut.). Poza tym słucham w radiu nabożeństw. Podczas różnych uroczystości, które odbywają się w naszym Polskim Centrum Kultury i Edukacji im. prof. Mieczysława Krąpca, często jestem szonona o zabranie głosu» – mówi pani Eugenia.

Eugenia Woźna wspomina bożonarodzeniowe tradycje swojej rodziny: «Pamiętam, jak przyjechałam do domu 24 grudnia 1969 r. Wówczas była moja babcia Elżbieta, mama Maria i ja. Bracia służyli w tamtym czasie w wojsku. Trochę zmarzłam, rozgrzewano mnie więc kawą jęczmienną. Na stole paliła się świeca, stały pierogi z kapustą, uszka z grzybami, barszcz, kapusta kiszona i duszona z grochem na oleju, śledź, kołacz, kompot z suszu, zaprażka, suszone śliwki, wyłożone na desce pączki i opłatek, który przekazał nam z Polski wujek Piotr. Następnego dnia, w Boże Narodzenie, udaliśmy się do Cerkwi Średniej (dziś Sobór Katedralny Narodzenia Pańskiego w Tarnopolu – aut.), a w domu jadłyśmy pieczone mięso i mięsną galaretkę. W innych miejscowościach w domach także wykładano na podłodze siano i stawiano diducha. Zdarzało się też, że małe dzieci włożyły pod świąteczny stół i kwokały (w niektórych regionach Ukrainy podczas świętej wieczerzy dzieci miały wydawać pod stołem odgłosy zwierząt, które były u gospodarzy, żeby się rozmnażały – red.). Jednak w naszej rodzinie wszyscy już byli dorośli».

Kiedy w połowie lat 60. uczyłam się w Szkole Medycznej w Brzeżanach, w styczniu zbieraliśmy się z przyjaciółmi na kołędowanie. Nie kołędowaliśmy w grudniu, bo nie chcieliśmy, żeby ktoś wiedział o naszym polskim pochodzeniu» – kończy pani Eugenia.

Projekt «Rodzinne historie Polaków z obwodu wołyńskiego, rówieńskiego i tarnopolskiego» jest wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021. Projekt «Polska Platforma Medialna Wschód» jest realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Serhij Hładyszuk

Na zdjęciach z rodzinnego archiwum Eugenii Woźnej: 1. Zdjęcie ślubne Michała Kozłupy i Marii Janusz, 1944 r. 2. Babcia Elżbieta, okres powojenny. 3. Dziadek Józef, koniec lat 50. XX w. 4. Babcia Elżbieta, dziadek Józef i córka Maria (po prawej), orientacyjnie lata 60. XX w. 5. Eugenia Woźna, 1969 r. 6. Eugenia Woźna, 2021 r.

doлюблювала євреїв. Мама про це мені сказала вже перед своєю смертю».

Не хотіли покинути щойно збудовану хату

Родина Йосипа Януша після Другої світової війни, коли тривала репатріація поляків, вирішила не виїжджати до Польщі. «Дідусь і бабуся вирішили лишитися в Україні, оскільки не хотіли покинути щойно збудовану хату. Окрім цього, мій батько Михайло був записаний у документах як українець, хоча пізніше я знайшла інформацію в архіві, що він був охрещений у костелі», – пояснює моя співрозмовниця.

Відразу після війни розпочалася колективізація. «Дідусь та бабуся ховалися тоді по полях, а моя мама навіть відморозила собі ноги. Проте їх не було у списках на вивезення і вони повернулися на свій хутір поблизу Почапінців. Мама розповідала, що мого батька Михайла радянська влада навіть забрала до в'язниці. Вона взяла перину, золотий годинник і занесла ці речі до тюремного керівництва. Після цього батька відпустили», – продовжує Євгенія Возна.

«У 1947 р. мої батьки перебралися жити до Тернополя, знімали тут квартиру в одних господарів. Я народилася в 1948 р. у Тернополі, хоча в моїх документах записана Довжанка як місце народження. Мене охрестили вдома. В 1951 р. народилися мої брати-близнюки: Олександр і Йосип. В 1952 р. ми почали будувати хату на Загребеллі (сьогодні один із районів Тернополя, – авт.) і поступово перебралися сюди з хутора. У нас були п'ять соток городу і хлів».

Після переїзду до Тернополя батько почав викладати слюсарну справу в автошколі. Згодом він покинув нас і створив нову сім'ю. Ми з мамою та двома братами жили в складних умовах», – розповідає пані Євгенія.

Згадує, що польську мову вивчала поступово: «Бабуся Ельжбета завжди говорила зі мною польською. Одного разу до нас приїхала сестра мого батька Леонія і привезла мені польський буквар. Мені стало легше вивчати мову, а згодом я вже допомагала мамі писати листи до наших польських родичів».

«У школі моя вчителька Ольга Іванівна навчила мене вишивати, вона подавала мої роботи на різноманітні конкурси. Я змінила кілька шкіл у Тернополі. Дуже добре запам'ятала той день, коли в космос полетів Юрій Гагарін. Після закінчення восьмого класу я вступила в Бережанське медичне училище. Правда, перший екзамен я склала на трійку, хоча й добре підготувалася. Решті мені вдалося вступити на спеціальність «Акушерство». В 1967 р. мене направили на роботу в Богданівку (сьогодні село в Тернопільському районі, – авт.), де я працювала в пологовому будинку».

Був випадок, коли один хлопчик народився 2 грудня, а його батьки попросили змінити в документах дату народження на 2 січня. Я була молода, недосвідчена і погодилася це зробити, а потім мала проблеми. Незважаючи на це, мене цінували на роботі. Проте мене тягнуло до міста, додому. Згодом я домовилася, щоб мене направили працювати в Тернопіль. певний час я була масажисткою. В медицині тоді були труднощі із працевлаштуванням. Потрібно було чекати, поки десь звільниться місце», – каже пані Євгенія.

«У 1970 р. я вийшла заміж за поляка Йосипа Бернадовича Вожного, хоча пізніше в документах його прізвище змінили на Возний. У 1971 р. у нас народився син Віктор. Коли йому було 19 років, він загинув під час виконання обов'язків строкової служби. В 1975 р. народилася дочка Наталія. Вона здобула юридичну освіту й переїхала жити до Вроцлава, у неї троє дітей», – продовжує Євгенія Возна.

«Мій чоловік Йосип Возний народився в 1938 р., точної дати свого народження він не знав. У його родині було семеро дітей і він із 13 років почав працювати на тракторі «Універсал». Далі працював у торгівлі, був керівником відділу доставки та заступником директора однієї з баз сільськогосподарської техніки», – згадує Євгенія Михайлівна.

Каже, що вперше відвідала Польщу в 1968 р.: «Тоді я приїхала до вуйка Петра, який питав, де я так добре вивчила польську мову. В наш час, коли я приїжджаю до своїх внуків у Вроцлав, також спілкуюся польською. Навіть наша вчителька в польській школі каже, що я маю добрий акцент (уśmieхається, – авт.). Окрім цього, я часто слухаю меси по радіо. На різних заходах, що відбуваються в нас у Польському центрі культури та освіти імені професора Мечислава Кромпця, мене часто просять взяти слово», – ділиться пані Євгенія.

Вона згадує про різдвяні традиції її родини: «Пригадую, як приїхала додому 24 грудня 1969 р. Тоді зібралися моя бабуся Ельжбета, мама Марія і я. Мої брати в той час відбували військову службу. Я трохи промерзла і мене зігріли ячмінною кавою. На столі горіла свічка та були вареники з капустою, вушка з грибами, борщ, квашена і тушкована капуста з горохом на олії, оселедець, калач, узвар, запрашка, чорнослив, викладені на дошці пончики і оплаток, який нам передав із Польщі вуйко Петро. Наступного дня на Різдво ми пішли до Середньої церкви (сьогодні кафедральний собор Різдва Христового в Тернополі, – авт.), вдома куштували запечене м'ясо і холодець. В інших населених пунктах на підлогу в домівах також стелили сіно і робили дідуха. Траплялося, маленькі діти лізли під стіл і квочали. Проте в нашій родині в той час вже всі були дорослі».

Коли я навчалася в Бережанському медичному училищі в середині 1960-х рр., ми із друзями також ходили колядувати в січні. Ми не робили цього в грудні, бо не хотіли, щоб інші знали про наше польське походження», – завершує Євгенія Михайлівна.

Проект «Родинні історії поляків із Волинської, Рівненської і Тернопільської областей» підтримує КANCELARIA Голови Ради міністрів РП у рамках конкурсу «Полонія та поляки за кордоном 2021». Проект «Польська медальна платформа Схід» реалізує фонд «Свобода і демократія». Публікація відображає лише погляди автора і не представляє офіційну позицію КANCELARIA Голови Ради міністрів РП.

Сергій Гладішук

На фото з родинного архіву Євгенії Возної: 1. Весільне фото Михайла Козюпи і Марії Януш, 1944 р. 2. Бабуся Ельжбета, повоєнний період. 3. Дід Йосип, кінець 1950-х рр. 4. Бабуся Ельжбета, дід Йосип і дочка Марія (стоїть справа), близько 1960-х рр. 5. Євгенія Возна, 1969 р. 6. Євгенія Возна, 2021 р.

Ocaleni od zapomnienia: Józef Reszczyński

Повернуті із забуття: Юзеф Рещинський

Józef Reszczyński z kolonii Dołganiec w powiecie kostopolskim w przededniu II wojny światowej został zmobilizowany do policji. Z tego powodu po ustanowieniu władzy radzieckiej został aresztowany przez NKWD i następnie skazany na pięć lat łagrów.

Юзефа Рещинського з колонії Довганець Костопільського повіту напередодні Другої світової війни мобілізували в поліцію. Через це після встановлення радянської влади його арештував НКВС, а згодом засудив до п'яти років таборів.

Józef Reszczyński urodził się w 1891 r. w kolonii Dołganiec w powiecie kostopolskim. Jego rodzice posiadali osiem dziesięcin ziemi, dwa konie, cztery krowy, dwie świnie, własny dom, stodołę i oborę. Rodzina składała się z ośmiu osób: ojca, matki i sześciorga dzieci, o których brak wiadomości w aktach sprawy karnej, na podstawie której został napisany ten szkic biograficzny.

Józef był analfabetą, do szkoły nie chodził. Do 1921 r. pracował w gospodarstwie ojca. W latach 1921–1922 służył w 58 Pułku Piechoty w Poznaniu. Z wojska został zdemobilizowany jako szeregowiec.

W 1927 r. Józef Reszczyński ożenił się z Antoniną (nazwisko panińskie nie jest nam znane, 38 lat; tutaj i dalej wiek krewnych jest podawany według stanu na 1940 r.). Przez dwa lata małżonkowie mieszkali w domu ojca Józefa, a w 1929 r. otrzymali od niego jedną dziesięcinę ziemi i zaczęli prowadzić osobne gospodarstwo. Reszczyńscy wychowywali sześciorgo dzieci: Juliana (12 lat), Henryka (10 lat), Konstantego (5 lat), Zofię (6 lat), Wandę (8 lat) i Franciszka (2 lata).

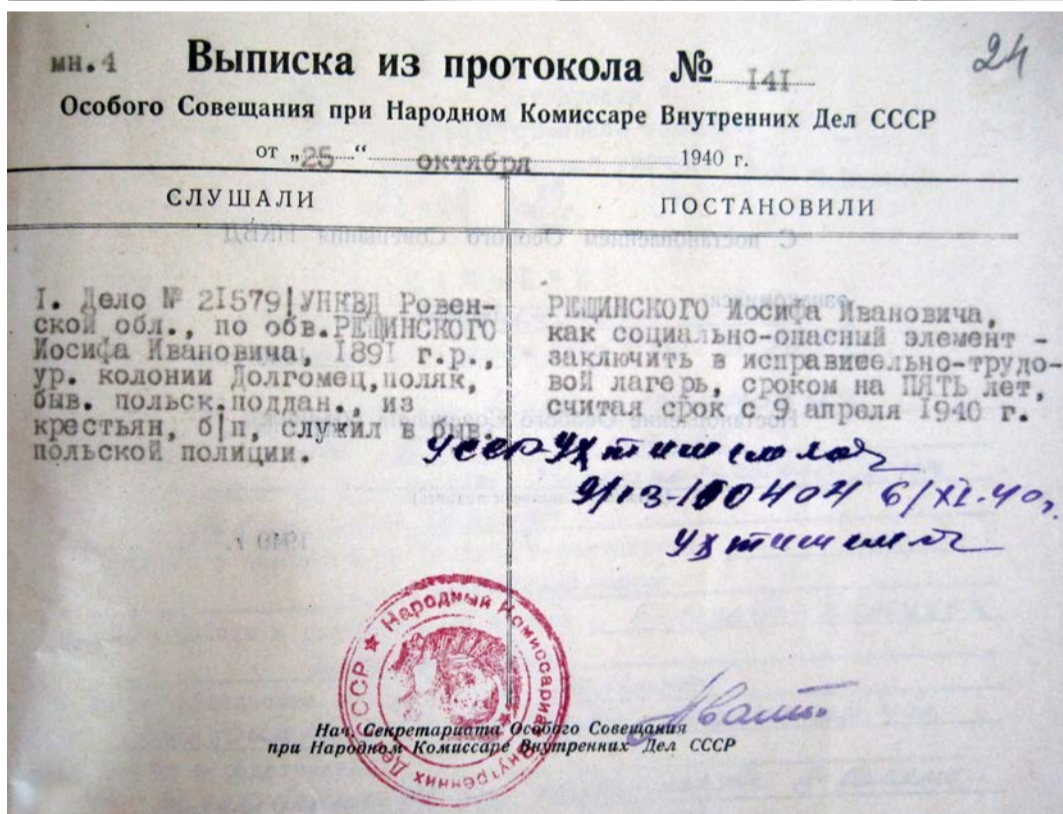
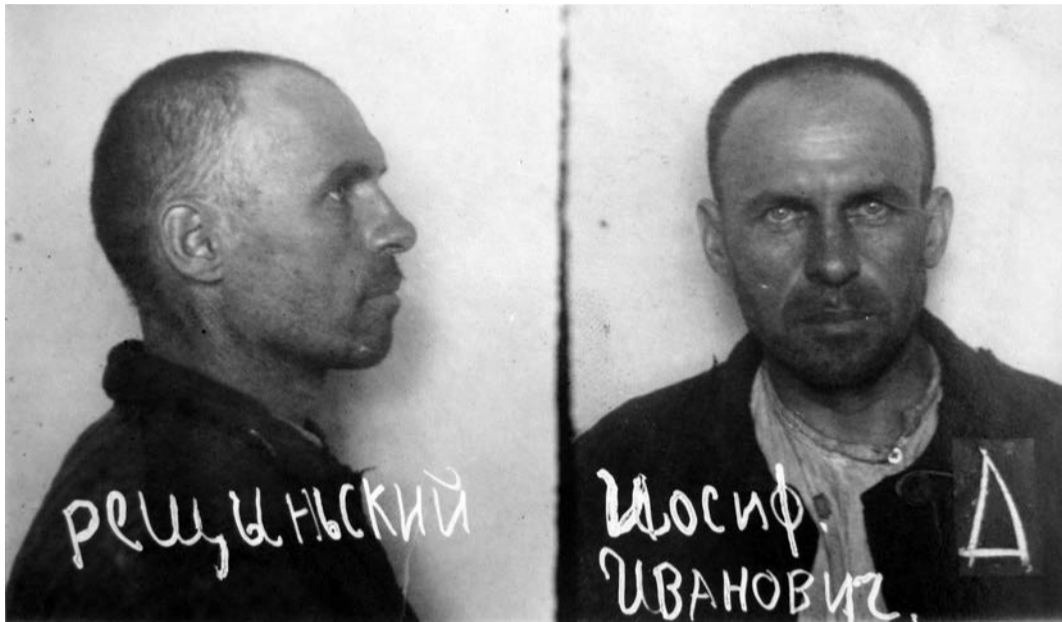
W przededniu wojny niemiecko-polskiej Józef został zmobilizowany do policji. Najpierw przebywał na posterunku w Janowej Dolinie, gdzie otrzymał mundur i odbył szkolenia wojskowe, m.in. dotyczące posługiwania się bronią. Po kilku dniach został skierowany do Kostopola, skąd eskortując pociąg z aresztantami trafił do Berezki Kartuskiej. Tam zostawiono go, aby pilnował więźniów politycznych. Z zeznań Józefa dowiadujemy się, że miał ich nadzorować w czasie sprzątania ulic, kopania rowów i innych prac z udziałem aresztantów.

Z powodu zbliżania się Armii Czerwonej 300 pracowników więzienia skierowano do Kobrynia, a stąd do Kamienia Koszyrskiego. Tutaj Reszczyński i dwie inne osoby zostali rozbrojeni przez radzieckich żołnierzy, po czym skierowani do domu. W dokumentach śledztwa nie ma wiadomości o tym, jak się potoczyły losy pozostałych policjantów i strażników obozu «Bereza Kartuska».

W postanowieniu o aresztowaniu z dnia 9 kwietnia 1940 r. zaznaczono: «Józef Reszczyński s. Jana do nadejścia Armii Czerwonej służył w polskiej policji, specjalnie został skierowany do Berezki Kartuskiej, gdzie okazał szczególne okrucieństwo wobec więźniów politycznych». Taki opis przestępstw w sprawach represjonowanych policjantów spotykamy po raz pierwszy.

Do izby zatrzymań w Kostopolu Józef Reszczyński trafił 10 kwietnia 1940 r., w tym dniu został aresztowany przez Kostopolski Oddział Rejonowy NKWD. Później przeniesiono go do rówieńskiego więzienia NKWD. Podczas śledztwa okazało się, że łączny staż służby Józefa w policji wynosił kilka tygodni, z których siedem dni spędził w Janowej Dolinie, resztę w Berezce Kartuskiej. Józef powiedział, że nie uczestniczył w biciu więźniów politycznych w Berezce, ale w pierwszym dniu po przybyciu widział, jak na dziedzińcu obozu strażnicy znęcają się nad więźniami. Nie potrafił wymienić ich nazwisk, gdyż po tak krótkim czasie pobytu w Berezce Kartuskiej nie zdążył nikogo poznać. Ponadto zaznaczył, że konwojował więźniów poza obozem, a wewnątrz te funkcje pełnili inni strażnicy.

W sprawie Reszczyńskiego zeznawał księgowy Kostopolskiego Urzędu ds. Łączności Dmytro Łebid. Podczas przesłuchania 22 kwietnia 1940 r. powiedział, że 1 września (według innych źródeł – 3 września) 1939 r. został aresztowany jako element politycznie niepewny wobec władz polskich i skierowany do obozu w Berezce Kartuskiej. Pociąg, w którym Łebidia wieziono do obozu, był konwojowany przez Reszczyńskiego. Po spotkaniu ze znajomym Dmytro zapytał go, czy będzie jechał z powrotem. Chciał, żeby Józef zawiadomił jego żonę, gdzie będzie więziony. Policjant powiedział jednak, że musi pozostać w Berezce Kartuskiej. Na pytanie śledczego «Czy wie Pan, jak Reszczyński traktował więźniów politycznych w Berezce Kartuskiej?» Dmytro Łebid

odpowiedział: «W drodze Reszczyński traktował nas dobrze, nie wiem jak było później w Berezce Kartuskiej, bo nie widziałem go, gdyż on naszej grupy nie pilnował. Jednak należy powiedzieć, że wszyscy rezerwisti bardzo znęcali się wówczas nad więźniami».

Do akt śledztwa Józefa Reszczyńskiego dołączono zaświadczenie sporządzone przez sekretarza Kostopolskiego Komitetu Wykonawczego 29 czerwca 1940 r. Po «przybyciu na miejsce», czyli do wsi Dołganiec, okazało się, że «według zeznań mieszkańców wsi Reszczyński zachowywał się wobec więźniów politycznych przestraszkono». Kogo dokładnie z mieszkańców przepytował sekretarz i czy byli oni świadkami okrutnych zachowań Józefa, w dokumencie nie napisano. Możemy stwierdzić, że zaświadczenie swoim stylem nie odróżnia się od dokumentów o podobnej treści wydawanych przez lokalne władze na zlecenie NKWD.

Na mocy decyzji Kolegium Specjalnego NKWD z dnia 25 października 1940 r. Józef Reszczyński został uznany za element społecznie niebezpieczny i skazany na pięć lat poprawczych obozów pracy. Karę odbywał w obozie «Uchtżemlag».

Według postanowienia Prokuratury Obwodu Rówieńskiego z dnia 25 sierpnia 1989 r. Józef Reszczyński został zrehabilitowany. Dalsze losy bohatera tego szkicu i jego rodziny nie są nam znane.

Tetiana Samsoniuk

них в'язнів. Зі свідчень Юзефа дізнаємося, що в його обов'язки входила охорона в'язнів під час прибирання вулиць, копання канав та на інших роботах, де задіявали арештантів.

Із наближенням Червоної армії 300 працівників в'язниці направили до Кобрини, а звідти – до Каменя-Каширського. Тут Рещинського та ще двох осіб роззброїли радянські солдати, після чого відправили додому. Що сталося з іншими поліціантами й охоронцями табору «Берега Картузька», в архівно-слідчій справі не вказано.

У постанові про арешт за 9 квітня 1940 р. зазначено: «Рещинский Иосиф Иванович до прихода Красной армии служил в польской полиции, специально был назначен полицейским в Картуз-Берега, где проявлял особую свирепость по отношению политических заключенных». Таке трактування злочинів у справах репресованих поліціантів трапилося нам уперше.

До камери попереднього ув'язнення в Костополі Юзеф Рещинський потрапив 10 квітня 1940 р., коли його арештував Костопільський райвідділ НКВС. Пізніше його перевели до рівненської в'язниці НКВС. Під час слідства з'ясувалося, що загальний стаж служби Юзефа в поліції складав кілька тижнів, сім днів із яких він провів у Яновій Долині, решту – в Бerezі Картузькій. Юзеф розповів, що не причетний до побиття політичних в'язнів у Бerezі, але в перший день прибуття туди бачив, як у дворі табору наглядачі били ув'язненого. Назвати прізвища наглядачів він не міг, тому що за короткий період перебування у Бerezі Картузькій не встиг ні з ким познайомитися. Крім того, він розказав, що був задіяний у конвоюванні за межами табору, в середині ці функції виконували інші наглядачі.

Свідком у справі Рещинського був бухгалтер Костопільської контори зв'язку Дмитро Лебідь. На допиті 22 квітня 1940 р. він розповів, що 1 вересня (за іншими даними 3 вересня) 1939 р. його арештували як неблагонадійного для польської влади і доправили до табору «Берега Картузька». Ешелон, у якому перевозили Лебедя, конвоював Рещинський. Побачивши знайомого, Дмитро запитав його, чи буде він повертатися назад. Він хотів, щоб Юзеф повідомив його дружину, де його утримуватимуть. Однак поліціант розповів, що має залишитися в Бerezі Картузькій. На запитання слідчого «Как относился Рещинский к политическим ссыльным в Картуз-Берега Вы знаете?» Дмитро Лебідь відповів: «В дороге Рещинский обращался не плохо, потом в Картуз-Берега я не знаю, ибо с ним не встречался, потому что он не обслуживал нашу группу. Но надо сказать, что все резервисты в это время сильно издевались над ссыльными».

До слідчої справи Юзефа Рещинського долучено довідку, складену секретарем Костопільського виконавчого комітету 29 червня 1940 р. Після «виїзду на місце», тобто в село Довганець, було з'ясовано, що «по розказах селян гр. Рещинський поступав з політзаклученними по зв'язці» (цитату з документа наводимо згідно з оригіналом). Яких саме селян опитував секретар і чи були вони свідками грубої поведінки Юзефа, в документі не зазначено. Можемо констатувати, що ця довідка не відрізняється стилем написання від документів подібного змісту, які видавали місцеві органи влади на замовлення НКВС.

Постановою Особливої наради при НКВС СРСР від 25 жовтня 1940 р. Юзефа Рещинського визнано соціально-небезпечним елементом і засуджено до п'яти років виправно-трудова таборів. Свій термін він відбував в «Ухтжемлазі».

Заключенням прокуратури Рівненської області від 25 серпня 1989 р. Юзефа Рещинського реабілітовано. Подальша доля героя цього нариса та його родини нам не відома.

Тетяна Самсонюк

Przywracać utraconą pamięć

28 grudnia w Wołyńskiej Obwodowej Powszechnej Bibliotece Naukowej im. Oleny Pczilki w Łucku został zaprezentowany projekt «Ścieżki pamięci».

Prezentację zorganizowało Centrum Badań Polityki Pamięci i Historii Publicznej «Mnemonika», które zostało utworzone w styczniu 2016 r. przez grupę rówieśnych historyków. Spotkanie w Łucku moderował jeden z założycieli organizacji, jej dyrektor – doktor habilitowany nauk politycznych, kierownik Katedry Nauk Politycznych Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego w Równem Maksym Gon. Zaznaczył, że głównym celem organizacji jest kształtowanie na Ukrainie inkluzyjnej kultury pamięci poprzez badanie historii mniejszości narodowych i niedominujących grup społecznych. W związku z tym zainteresowania organizacji obejmują Holokaust, Tragedię Wołyńską, historię Romów, Czechów, Niemców na Wołyniu, losy kobiet, jeńców wojennych, ostarbeiterów, chorych psychicznie i innych mało zbadanych grup w czasie II wojny światowej.

W oparciu o zgromadzone i opracowane w trakcie swojej działalności materiały «Mnemonika» zorganizowała szereg konferencji naukowych i seminariów edukacyjnych na Ukrainie i w krajach europejskich, a także wydała sześć książek. Odbyły się już trzy ogólnoukraińskie szkoły letnie «Jak miasta (nie) pamiętają» i jedna szkoła letnia «(nie)Widoczna społeczna obecność kobiet. Historia i współczesność». Aktualnie «Mnemonika» ma także cztery filmy dokumentalne o historii Holokaustu w Równem oraz grę planszową dla uczniów szkół średnich «Zaginione miasto».

Kolejnym celem organizacji jest przywracanie utraconej pamięci o zagubionych lub prawie zapomnianych kartach wielonarodowej historii Wołynia, w szczególności stworzenie memorialnej przestrzeni współczesnej Ukrainy. Dzięki inicjatywie «Mnemoniki» w Równem wzniesiono sześć nowych pomników poświęconych ofiarom nazizmu. Pierwszą z tych inicjatyw była instalacja w 2018 r. w mieście tzw. kamieni pamięci (w języku niemieckim Stolperstein – kamień, o który się potykamy) – kamieni w formie szcicianu z tabliczką, wbudowanych w chodniki. Tabliczka zawiera krótkie informacje o ofierze nazizmu, które dało się ustalić, m.in.: imię i nazwisko, datę urodzenia, aresztowania, informacje o obozie koncentracyjnym, datę śmierci. Kamień ten jest montowany w miejscu związanym z osobą, której jest poświęcony, ale nie w miejscu jej śmierci, ponieważ ten pomnik ma na celu uczczenie pamięci o życiu danej osoby, a nie o jej zabójstwie. Ten pomysł należy do niemieckiego artysty Guntera Demniga. Obecnie na świecie jest ponad 75 tysięcy takich znaków. Rówieńskie kamienie pamięci poświęcone są ofiarom nazizmu: polskiej poetce Zuzannie Ginczance, Sprawiedliwemu wśród Narodów Świata Jakowowi Suchence, księdzu prawosławnemu Wołodomyrowi Myseczce, Jakowowi i Racheli Królikom.

«Mnemonika» przy wsparciu niemieckiej Fundacji «Erinnerung, Verantwortung und Zukunft»

(«Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość») prowadzi obecnie dwuletni projekt «Ścieżkami pamięci». Oto jak jest on opisany na stronie internetowej mnemonika.org.ua: «Na skutek działań lokalnych elit politycznych Ukrainiejskiej Powstańczej Armii Wołyni zajęły znaczące miejsce w symbolicznej przestrzeni miast i innych miejscowości tego regionu. Jednocześnie przemilczane są trudne karty historii: udział Ukraińców w policji pomocniczej i ich rola w Holokauście, rola UPA w konflikcie międzyetnicznym na Zachodniej Ukrainie (Tragedia Wołyńska). Jednocześnie losy przedstawicieli innych narodowości i grup społecznych żyjących na Wołyniu często pozostają niezauważone i wymykają się uwadze studiów nad pamięcią. Pamięć o nich znajduje się na marginesie uwagi publicznej.

Ta rzeczywistość wymaga opracowania nowych narzędzi – takich, które pomogą szerzyć w społeczeństwie ukraińskim wiedzę o innych aspektach II wojny światowej, które będą sprzyjać formowaniu się nowych praktyk pamięciowych. (...)

Za pomocą tego projektu zamierzamy promować krytyczne podejście do rozumienia wydarzeń wojny poprzez wprowadzenie inkluzyjnego modelu pamięci zbiorowej wśród mieszkańców regionu, nauczycieli, działaczy społecznych i liderów opinii publicznej mieszkających w regionie. Inkluzyjny model pamięci zbiorowej, model leżący u podstaw Centrum Badań Polityki Pamięci «Mnemonika», to dołączanie do narracji historycznej głosów różnych grup społecznych, etnicznych i narodowościowych. Ten model jest alternatywą dla narodowocentrycznego modelu pamięci.

Aktualnie projekt «Ścieżkami pamięci» jest bardzo zaawansowany. W jego ramach na stronie internetowej «Mnemoniki» została już opublikowana seria podcastów o wydarzeniach II wojny światowej na Wołyniu. Organizacja ma profile na portalach społecznościowych: Facebook i Instagram, posiada własny kanał YouTube, więc te wszystkie materiały są dostępne zupełnie bezpłatnie.

Na spotkaniu «Mnemonika» zaprezentowała swój debiutancki komiks «Ornitofobia», który opowiada o wojnie pomiędzy ornitami – wymyślonymi stworzeniami podobnymi do ptaków. Opowieść, stworzoną na podstawie prawdziwych i udokumentowanych wydarzeń, które miały miejsce na Wołyniu podczas II wojny światowej, zrealizowali reżyser i scenarzysta z Równego Artem Wiśniewski oraz artystka Julia Antonowa z Siewierodoniecka.

Na zakończenie spotkania Maksym Gon przekazał bibliotece książki wydane w ramach działalności organizacji, więc mieszkańcy Łucka również będą mieli okazję zapoznać się z dorobkiem «Mnemoniki».

Tekst i zdjęcia: Anatol Olich

Повертати втрачену пам'ять

В актовій залі Волинської обласної державної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки в Луцьку 28 грудня презентували проект «Стежками пам'яті».

Влаштувала презентацію громадська організація «Центр студій політики пам'яті та публічної історії «Мнemonika», яку створила в січні 2016 р. ініціативна група рівненських істориків. Зустріч у Луцьку провів один із засновників організації, її директор – доктор політичних наук, завідувач кафедри політичних наук Рівненського державного гуманітарного університету Максим Гон. Як розповів науковець, основною метою організації є формування інклюзивної культури пам'яті в Україні шляхом вивчення історії національних меншин і недовідоманих соціальних груп. Тож у колі зацікавлених – Голокост, Волинська трагедія, історія ромів, чехів, німців Волині, долі у Другу світову війну жінок, військовополонених, оstarбайтерів, психічнохворих та інших малодосліджених груп.

На основі накопичених і напрацьованих за час своєї діяльності матеріалів «Мнemonika» провела низку наукових конференцій і освітніх семінарів в Україні та країнах Європи, а також видала шість книг. Відбулися вже три Всеукраїнські літні школи «Як міста (не) пам'ятають» і літня школа «(не)Видима публічність жінок. Історія та сучасність». У доробку «Мнemoniki» на сьогодні є чотири документальні фільми про історію Голокосту в Рівному та настільна гра для старшокласників «Зникле місто».

Ще одна мета організації – повертати втрачену пам'ять про зниклі або майже забуті сторінки багатонаціональної історії Волині, зокрема, формувати меморіальний простір сучасної України. Завдяки ініціативі «Мнemoniki» в Рівному постало шість нових меморіальних знаків жертвам нацизму. Першою з таких ініціатив було встановлення у 2018 р. у місті каменів спотикання – меморіальних знаків кубічної форми, вбудованих у тротуари. На них наведена коротка інформація про жертву нацизму, яку вдалося встановити: ім'я та прізвище, дата народження, арешту, інформація про концтабір, дата смерті. Камінь встановлюють у місці, пов'язаному з людиною, якій його присвячено, але не на місці смерті, адже цей меморіальний знак покликаний вшанувати пам'ять про життя людини, а не про її вбивство. Ця ідея належить німецькому митцеві Гюнтеру Демнігу, зараз у світі встановлено понад 75 тис. таких знаків. Рівненські камені спотикання присвячені жертвам нацизму: польській поетесі Зузанні Гінчанці, Праведникові народів світу Якову Сухенку, священникові Володимирі Мисечку, Якову і Рахилі Круликам.

Зараз організація за підтримки німецького фонду «Erinnerung, Verantwortung und Zukunft» («Пам'ять, відповідальність, майбутнє») проводить дворічний проект «Стежками пам'яті». Ось як про проект сказано на інтернет-сторінці організації mnemonika.org.

«Внаслідок діяльності місцевих політичних еліт УПА Волинь посіла помітне місце в символічному просторі міст та інших населених пунктів регіону. Водночас замовчують неприємні сторінки історії: участь українців у допоміжній поліції та їхня роль у Голокості, роль УПА в міжнародному конфлікті в Західній Україні (Волинська трагедія). При цьому доля представників та представниць інших національностей та соціальних груп, які мешкали на Волині, часто-густо залишається поза увагою та поза меморіальними практиками. Пам'ять про них міститься на маргінесі суспільної уваги.

Така реальність потребує вироблення нових інструментів – тих, що сприятимуть поширенню знань про інші грані війни в українському суспільстві, таких, що сприятимуть формуванню нових пам'яттєвих практик. (...)

Із цим проектом ми маємо намір популяризувати критичний підхід до осмислення подій війни шляхом впровадження інклюзивної моделі колективної пам'яті серед місцевих мешканців, спільноти освітян, громадських активістів та лідерів суспільної думки, які проживають на території регіону. Інклюзивна модель колективної пам'яті – модель, що стоїть в основі діяльності Центру політики пам'яті «Мнemonika», – полягає у вплетенні голосів різних соціальних груп, етносів та національностей в історичну канву. Вона є альтернативою до націоцентричної моделі пам'яті.

Зараз проект «Стежками пам'яті» фактично перетнув екватор. На сайті «Мнemoniki» в рамках проекту вже опубліковано серію подкастів про Другу світову війну на Волині. Організація представлена в соціальних мережах: у Facebook та Instagram, має свій YouTube-канал, де можна всі матеріали знайти у вільному доступі.

На зустрічі «Мнemonika» презентувала свій дебютний мальопис «Ornitofobia», який розповідає про війну між вигаданими птахоподібними істотами – орнітами. Історію, створену на основі реальних задокументованих подій, що відбувалися на Волині під час Другої світової війни, реалізували рівненський режисер і сценарист Артем Вишневський та художниця Юлія Антонова із Северодонецька.

На завершення зустрічі Максим Гон подарував бібліотеці книги, видані в рамках діяльності організації, тож лучани теж матимуть змогу ознайомитися з доробком «Мнemoniki».

Текст і фото: Анатолій Оліх

Moniuszko na nowo

W Równem odbył się koncert poświęcony twórczości kompozytora Stanisława Moniuszki nazywanego ojcem polskiej opery narodowej.

W «Koncercie polskiej muzyki poważnej – Moniuszko na nowo» zorganizowanym 17 grudnia w Rówieńskiej Filharmonii Obwodowej wystąpiła orkiestra kameralna tej instytucji pod batutą Jurija Skrypnyka. W jej wykonaniu zabrzmiały: mazurek z opery «Halka» oraz «Kwartet D-moll». Wszyscy słuchacze wyrażali słowa zachwytu, gratulując wybitnym artystom doskonałego wykonania utworów Mistrza.

Genialny występ dała wybitna pieśniarka, solistka Filharmonii Lwowskiej Natalia Dytiuk. W wykonaniu artystki usłyszeliśmy m.in.: «Arię Beaty z operetki «Beata», «Do Niemna», «Cztery pory roku», «Znasz li ten kraj».

Podczas koncertu zaprezentowała się także solistka Filharmonii Rówieńskiej Switłana Żukowska przy akompaniamentcie Ireny Kozaczuk, organistka ze Lwowa Olena Maceluch oraz solistka Filharmonii Lwowskiej Melania Makarewicz.

Koncert muzyki poważnej «Moniuszko na nowo» został organizowany przez Towarzystwo Kultury Polskiej im. Władysława Reymonta w Równem w ramach projektu «Wielka Polska Rodzina – promujemy polską kulturę na Ukrainie» realizowanego przez Fundację Wolność i Demokracja, a wspieranego ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w konkursie «Polonia i Polacy za Granicą 2021».

Elżbieta Piotrowska,
nauczycielka języka polskiego
skierowana do Równego przez ORPEG
Fot. Natalia Jaworska

Під час «Концерту польської класичної музики – Монюшко по-новому», організованого 17 грудня в Рівненській обласній філармонії,

виступив камерний оркестр цього закладу під керівництвом Юрія Скрипника. Прозвучали мазурка з опери «Halka» та «Kwartet D-moll». Присутні висловлювали захоплення досконалим виконанням творів маестро музикантами філармонії.

Геніальне виконання творів Монюшка, зокрема, як-от «Aria Beaty z operetki «Beata», «Do Niemna», «Cztery pory roku», «Znasz li ten kraj», представила solistka Львівської філармонії Наталія Дитюк.

Виступили також solistka Рівненської філармонії Світлана Жуковська під аккомпанемент Ірини Козачук, львівська органістка Олена Мацелюх та solistka Львівської філармонії Меланія Макаревич.

Концерт класичної музики «Монюшко по-новому» організувало Товариство польської культури імені Владислава Реймонта в Рівному в межах проекту «Велика польська родина – популяризуємо польську культуру в Україні», який реалізує фонд «Свобода і демократія», а фінансує Канцелярія голови Ради міністрів РП у рамках державної підтримки Полонії та поляків за кордоном у 2021 р.

Ельжбета Пьотровська,
учителька польської мови,
скерована до Рівного організацією ORPEG
Фото: Наталія Яворська

Tarnopolskie uczennice laureatkami konkursu recytatorskiego

Тернопільські учениці – лауреатки декламаторського конкурсу

Tarnopolskie uczennice zostały laureatkami XXVII konkursu «Maria Konopnicka dzieciom i młodzieży», który odbywał się pod patronatem honorowym Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie.

W kategorii Recytacja w drugiej grupie wiekowej drugie miejsce zajęły uczennice Tarnopolskiej Ogólnokształcącej Szkoły nr 14 Weronika Maherowska, Chrystyna Tymczyna oraz Kamila Sozańska (nauczycielka polskiego – Oksana Wardecka). Dziewczyny deklamowały utwór «Muchy samochwały».

W trzeciej grupie wiekowej drugie miejsce zajęła Wiktoria Piłat z Polonijnego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego w Tarnopolu z wierszem «Rodzinny dom».

Laureatki mówią, że lubią uczyć się polskiego, a dzięki temu konkursowi mogły spróbować swoich sił w deklamacji.

Wszyscy uczestnicy konkursu, oprócz tarnopolskiej reprezentacji, pochodzili ze Lwowa oraz obwodu lwowskiego.

Maryna Wojnowa,
Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe
w Tarnopolu
Zdjęcie udostępniła autorka

Тернопільські учениці стали лауреатками XXVII конкурсу «Марія Конопницька для дітей і молоді», який відбувся під почесним патронатом Генерального консула Республіки Польща у Львові.

У категорії «Декламація» у другій віковій групі друге місце посіли учениці Тернопільської загальноосвітньої школи № 14 Вероніка Магеровська, Христіна Тимчина і Каміла Созанська (вчителька польської мови – Оксана Вардецька). Дівчата декламували поезію «Мухи-самохвали».

У третій віковій групі друге місце зайняла Вікторія Пілат із Тернопільського культурно-просвітницького полонійного товариства з поезією «Рідний дім».

Лауреатки кажуть, що люблять вивчати польську мову, а завдяки цьому конкурсу могли спробувати себе в мистецтві декламації.

Усі учасники конкурсу, окрім тернополянок, походять із Львівської області.

Марина Войнова,
Тернопільське культурно-просвітницьке
полонійне товариство
Фото надала авторка

Jasełka w kostopolskim kościele

Вертеп у костопільському костелі

Uczniowie szkoły sobotniej przy Towarzystwie Kultury Polskiej w Kostopolu tradycyjnie przed świętami przygotowują jasełka. Wystawili je 26 grudnia po mszy świętej w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Na scenie wystąpili uczniowie ze wszystkich grup przybliżając widzom wydarzenia betlejemskiej nocy. Wcielili się w role tradycyjnych jasełkowych postaci. Rodzice oraz członkowie Towarzystwa zobaczyli Świętą Rodzinę, aniołów, pasterzy, gwiazdeczki, króla, diabła oraz dzieci. Obecni nagrodzili młodych aktorów brawami.

Wszystkim zgromadzonym w kościele uczniowie składali życzenia bożonarodzeniowe w formie wierszowanej. Uświetnili także uro-

czystość śpiewając kolędy: «Cicha noc», «Wśród nocnej ciszy», «Przybieżeli do Betlejem».

Po zakończeniu koncertu prezes Towarzystwa Tetiana Ostapenko złożyła wszystkim życzenia świąteczne oraz wręczyła uczniom prezenty z okazji Święta Bożego Narodzenia.

Jana Fedotowa,
Towarzystwo Kultury Polskiej w Kostopolu
Zdjęcia udostępnione przez autorkę

Учні суботньої школи при Товаристві польської культури в Костополі традиційно з нагоди свят підготували вертеп. Вони показали його 26 грудня після богослужіння в костелі Пресвятого Серця Ісуса Христа.

У храмі виступили учні зі всіх груп, нагадуючи глядачам події Вифлеємської ночі. Вони втілювали в ролі традиційних постатей із вертепу. Батьки та члени товариства побачили Святе Сімєство, ангелів, пастирів, зірки, короля, диявола та дітей. Виступ юних акторів нагородили оплесками.

Усіх присутніх у костелі учні привітали з Різдвом у віршованій формі та прикрасили

свято, виконуючи колядки «Cicha noc», «Wśród nocnej ciszy», «Przybieżeli do Betlejem».

Після вертепу голова товариства Тетяна Остапенко привітала всіх присутніх та вручила учням подарунки.

Jana Fedotowa,
Товариство польської культури в Костополі
Фото надала авторка

Organowa muzyka Bożego Narodzenia

Органна музика Різдва

W rzymsko-katolickiej katedrze Świętych Apostołów Piotra i Pawła odbędzie się koncert muzyki organowej.

У римо-католицькому кафедральному соборі Святих Апостолів Петра і Павла в Луцьку відбудеться концерт органної музики.

Wydział ds. Kultury, Religii i Narodowości Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej oraz Wołyńska Obwodowa Filharmonia zapraszają miłośników muzyki klasycznej do katolickiej katedry w Łucku.

16 stycznia Piotr Suchocki, tytułarny organista tej świątyni, zaprezentuje program «Organowa muzyka Bożego Narodzenia». W jego wykonaniu zabrzmiały utwory m.in. Johanna Sebastiana Bacha, Théodorea Duboisa, Henri Muleta, Jana Zwarta, Mieczysława Sużyńskiego. Koncert rozpocznie się o 16.00.

Bilety można kupić w kasie Filharmonii na Placu Teatralnym w Łucku (bilet kosztuje 100 hrywien). W przypadku dodatkowych pytań należy dzwonić pod numer 24-02-41 albo 095-206-75-88.

Miłośnicy muzyki organowej będą mogli wysłuchać także koncertów w Równem w ramach trwającego 11–30 stycznia XVIII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej «Organ Cathedral – 2022». W programie Festiwalu, odbywającego się w Sali Muzyki Kameralnej i Organowej Rówieńskiej Filharmonii Obwodowej, znalazły się występy muzyków z Ukrainy i Łotwy.

Bilety na koncerty Festiwalu można kupić w ramach programu «eWsparcie». W tym celu należy wybrać odpowiednie wydarzenie na stronie www.organ.rv.ua. Z programem «Organ Cathedral – 2022» można zapoznać się na profilu Rówieńskiej Filharmonii Obwodowej na Facebooku.

Управління культури, з питань релігій та національностей Волинської облдержадміністрації та Волинська обласна філармонія запрошують шанувальників класичної музики до луцького католицького собору.

16 січня титулярний органіст храму Петро Сухоцький представить програму «Органна музика Різдва». У його виконанні прозвучать твори Йоганна Себастьяна Баха, Теодора Дюбуа, Анрі Мюле, Яна Зварта, Мечислава Сужинського. Концерт розпочнеться о 16.00.

Квитки можна придбати в касі філармонії на Театральному майдані (ціна – 100 грн). Телефон для довідок: 24-02-41, (095) 206-75-88.

Поціновувачі органної музики зможуть також відвідати низку концертів у Рівному, що відбуваються з 11 до 30 січня в рамках XVIII Міжнародного органного фестивалю «Organ Cathedral – 2022» у залі камерної та органної музики Рівненської обласної філармонії. Програму фестивалю представляють провідні музиканти України та Латвії.

Квитки на концерти фестивалю можна придбати в рамках програми «eПідтримка». Для цього потрібно зайти на сайт www.organ.rv.ua і обрати відповідну подію. Із програмою «Organ Cathedral – 2022» можна ознайомитися на сторінці Рівненської обласної філармонії у фейсбучі.

BM

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ З ПИТАНЬ РЕЛІГІЙ ТА НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ВОЛИНСЬКОЇ ОДА
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ФІЛАРМОНІЯ

**Кафедральний костел
Святих Апостолів
Петра і Павла**

вулиця Кафедральна, 6

16 січня
(неділя)
2022р.

16.00

Органна музика Різдва

Петро Сухоцький (орган)

MW

The
Lane Kirkland
Scholarship
Program

Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda

Стипендійна програма імені Лейна Кіркланда

Fundacja Liderzy Przemian ogłosiła kolejną edycję otwartego konkursu dla kandydatów z Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Mołdawii, Rosji, Tadżykistanu, Ukrainy i Uzbekistanu na stypendia im. Lane'a Kirklanda w Polsce w roku akademickim 2022/2023.

Program adresowany jest do posiadających wyższe wykształcenie młodych liderów zainteresowanych rozwojem demokracji, gospodarki rynkowej i społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach i w regionie.

Oferta Programu to dwa semestry studiów w jednym z pięciu polskich ośrodków akademickich (Warszawa, Kraków, Wrocław, Poznań, Lublin), co najmniej dwutygodniowy staż zawodowy w instytucjach państwowych, prywatnych i pozarządowych oraz rozbudowany program szkoleń i warsztatów.

DZIEDZINY:

- ekonomia i zarządzanie;
 - zarządzanie w biznesie, NGO, kulturze, edukacji, służbie zdrowia;
 - administracja publiczna (rządowa i samorządowa);
 - prawo;
 - nauki społeczne (psychologia społeczna, socjologia);
 - nauki polityczne i stosunki międzynarodowe;
 - ochrona środowiska i klimatu;
 - zagrożenia bezpieczeństwa i bezpieczeństwa cyfrowego;
 - zarządzanie kryzysowe;
 - polityka rozwojowa i pomoc humanitarna.
- Do składania wniosków zapraszani są kandydaci, którzy po zakończeniu udziału w Programie planują wdrażać zdobytą w ramach stypendium wiedzę w swoich krajach.

WARUNKI FINANSOWE:

1. Bezpłatny dostęp do zajęć uniwersyteckich i wsparcie akademickiego tutora.
2. Stypendium w wysokości 18000 PLN (wyplacane w 9 ratach przez 9 miesięcy).

Ponadto Realizator Programu zapewni (w łącznej kwocie ok. 4200 zł miesięcznie):

- zakwaterowanie w Polsce podczas całego pobytu;
- ubezpieczenie KL, OC i medyczne w prywatnej służbie zdrowia;
- pokrycie kosztów podróży do Polski i podróży powrotnej (według ustalonych limitów);
- pokrycie opłat za korzystanie z komunikacji miejskiej;
- opłaty wizowe;
- możliwość zakupu materiałów i pomocy naukowych;
- udział w programie orientacyjno-przygotowawczym oraz zjazdach warsztatowo-integracyjnych stypendystów;
- kurs języka polskiego (w okresie październik-czerwiec).

PROGRAM STYPENDIUM:

- inauguracja Programu i program przygotowawczo-informacyjny (8–10 dni, druga połowa września 2022 r.);
 - zajęcia akademickie (dwa semestry) na jednej z uczelni w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu lub Lublinie;
 - przygotowanie dwóch prac semestralnych oraz pracy dyplomowej;
 - 2–3 zjazdy warsztatowo-integracyjne stypendystów w różnych miastach w Polsce;
 - staż zawodowy (minimum 2 tygodnie);
 - szkolenia rozwojowe oraz kurs języka polskiego (2 semestry);
 - uroczystość zakończenia stypendium – wręczenie dyplomów (koniec czerwca 2023 r.).
- Podstawą uzyskania dyplomu ukończenia Programu jest przygotowanie i obrona pracy dyplomowej. Praca dyplomowa pisana w ramach

stypendium może mieć charakter naukowy lub praktyczny.

KANDYDACI:

Program Kirklanda adresowany jest do osób reprezentujących następujące środowiska:

- urzędnicy państwowi i samorządowi;
- prawnicy;
- przedsiębiorcy;
- kadra zarządzająca w biznesie, NGO, kulturze, edukacji, ochronie środowiska, służbie zdrowia;
- liderzy organizacji pozarządowych, animatorzy kultury i aktywności obywatelskiej;
- nauczyciele akademicki;
- dziennikarze.

KRYTERIA FORMALNE:

- obywatelstwo i miejsce zamieszkania w jednym z wymienionych w ogłoszeniu krajów (posiadacze kart stałego pobytu w Polsce oraz osoby mieszkające lub pracujące w Polsce w momencie ubiegania się o stypendium nie mogą ubiegać się o stypendia Kirklanda);
- wykształcenie pełne wyższe (ukończone minimum czteroletnie studia wyższe) – stopień licencjata lub magistra;
- wiek do 40 lat;
- doświadczenie zawodowe – minimum 2 lata;
- przynajmniej 2 lata przerwy od udziału w poprzednim, dłuższym niż 6 miesięcy stypendium zagranicznym.

Studia w ramach Programu Kirklanda są realizowane w języku polskim albo angielskim. Studia w języku angielskim nie są możliwe dla kandydatów z Białorusi i Ukrainy. Znajomość języka polskiego ułatwia pełne korzystanie z oferty edukacyjnej na polskich uczelniach oraz realizację stażu. Dlatego też kandydaci z Białorusi i Ukrainy oraz pozostali planujący studia w języku polskim, w momencie rozpoczęcia stypendium muszą znać język polski na poziomie umożliwiającym korzystanie z zajęć akademickich i napisanie pracy dyplomowej (B2). W trakcie rozmowy kwalifikacyjnej kandydaci powinni znać język polski co najmniej na poziomie B1. Dla kandydatów, którzy nie wykażą się wystarczającą znajomością języka polskiego, ale uzyskają wysoką ocenę merytoryczną, dopuszcza się możliwość wzięcia udziału w egzaminie z języka polskiego w połowie czerwca 2022 r. Wynik egzaminu decyduje o ostatecznym zakwalifikowaniu kandydata na stypendium.

PREFERENCJE:

- kandydaci aktywni w swoich środowiskach zawodowych i społecznych.
- kandydaci legitymujący się znaczącymi osiągnięciami zawodowymi.
- kandydaci, którzy dotąd nie studiowali w Polsce.
- kandydaci wybierający studia po polsku.

REKRUTACJA:

Wybór około 45 najlepszych kandydatów w trzyetapowym procesie selekcji:

- I etap – ocena formalna wniosków
- II etap – ocena merytoryczna wniosków przez ekspertów z danych dziedzin
- III etap – rozmowy kwalifikacyjne (planowane w terminie 28.03–29.04.2022).

Osoby zaproszone do III etapu zostaną powiadomione o tym pocztą elektroniczną do 25 marca 2022 r. Informacja o ostatecznych rezultatach konkursu zostanie wysłana e-mailem w maju 2022 r. Kandydaci, którzy zostaną wybrani do

Фонд «Лідери змін» оголосив відкритий конкурс для кандидатів з України, Білорусі, Росії, а також Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану, Киргизстану, Таджикистану та Узбекистану на отримання стипендій імені Лейна Кіркланда у 2022–2023 навчальному році.

Програма адресована молодим лідерам із вищою освітою, які зацікавлені в розвитку демократії, ринкової економіки та громадянського суспільства у своїх країнах і регіонах.

Реалізація програми відбувається в рамках двосеместрового навчання в одному з п'яти вищих навчальних закладів Польщі (Варшава, Краків, Вроцлав, Познань, Люблін) та щонайменше 2-тижневих професійних стажувань у державних, приватних і неурядових інституціях, участі в тренінгах і майстер-класах.

ГАЛУЗИ:

- економіка і менеджмент;
 - адміністрація/менеджмент (бізнес, НУО, культура, охорона здоров'я, освіта);
 - державне управління (органи державної влади і самоврядування);
 - право;
 - суспільні науки (соціальна психологія, соціологія);
 - політологія і міжнародні відносини;
 - охорона навколишнього середовища і клімату;
 - сфера безпеки та цифрової безпеки;
 - кризовий менеджмент;
 - політика розвитку та гуманітарна допомога.
- До участі в програмі організатори запрошують кандидатів, які мають намір після завершення програми впроваджувати здобуті знання у своїх країнах.

ФІНАНСОВІ УМОВИ:

1. Безплатний доступ до університетських занять та допомога наукового керівника.
2. Стипендія – 18 000 злотих (виплатять дев'ятьма частинами протягом 9 місяців).

Додатково програма покриває такі витрати (загалом близько 4 200 злотих упродовж місяця):

- проживання в Польщі (протягом усього періоду перебування);
- страховий медичний поліс KL OC у приватній установі;
- покриття витрат на квитки до Польщі й назад (згідно зі встановленим лімітом);
- покриття витрат на проїзний квиток у містах;
- візові витрати;
- можливість покупки навчальних матеріалів і посібників;
- участь в орієнтаційно-вступній програмі та інтеграційно-тренінгових з'їздах стипендіатів;
- курс польської мови (із жовтня до червня).

СТИПЕНДІЙНА ПРОГРАМА ІМЕНІ ЛЕЙНА КІРКЛАНДА ВКЛЮЧАЄ:

1. Урочисте відкриття програми та підготовчо-інформаційний курс (8–10 днів у другій половині вересня 2022 р.).
 2. Заняття у вищих навчальних закладах (два семестри) в провідних польських науково-академічних центрах: Варшава, Краків, Познань, Вроцлав, Люблін.
 3. Підготовку двох семестрових і дипломної робіт.
 4. 2–3 інтеграційно-тренінгові зустрічі всіх стипендіатів.
 5. Професійне стажування (мінімум 2 тижні).
 6. Заняття з індивідуального розвитку та курс польської мови (2 семестри).
 7. Урочисте завершення програми та церемонію вручення дипломів (кінець червня 2023 р. у Варшаві).
- Підставою для отримання диплома про завершення стипендійної програми є написан-

ня та захист дипломної роботи. Вона повинна мати науковий або практичний характер.

КАНДИДАТИ:

Програма Кіркланда адресована представникам таких професійних груп:

- працівники органів державної влади і самоврядування;
- юристи;
- підприємці;
- менеджери, які працюють у бізнесі, громадському секторі, культурі, освіті, охороні навколишнього середовища, службі здоров'я;
- лідери неурядових організацій, діячі культури і громадські діячі;
- викладачі вищих навчальних закладів;
- журналісти.

ОБОВ'ЯЗКОВІ ВИМОГИ:

- громадянство та постійне проживання в одній із вищевказаних країн (особи, які мають карту постійного проживання в Польщі або живуть чи працюють у цій країні в момент подачі заявки на програму, не можуть претендувати на отримання стипендії Кіркланда);
- вища освіта (здобута протягом мінімум чотирирічного навчання у вищому навчальному закладі) – ступінь бакалавра або магістра;
- вік до 40 років;
- досвід професійної діяльності (мінімум 2 роки);
- принаймні 2 роки перерви після останнього закордонного стажування, що тривало понад 6 місяців.

Навчання в рамках Програми імені Лейна Кіркланда може бути реалізоване польською або англійською мовою. Кандидати з України та Білорусі не можуть навчатися англійською. Знання польської мови надає можливість сповна скористатися освітньою пропозицією польських вишів та проходження професійного стажування. З огляду на це кандидати з України та Білорусі, а також ті кандидати, які планують навчання польською мовою, повинні знати польську мову на рівні, достатньому для участі в лекціях та семінарських заняттях, а також для написання дипломної роботи (B2). На кваліфікаційній розмові рівень польської мови кандидата повинен бути не нижчим B1. Дopuskaється, що кандидати, які виявили достатній рівень фахових знань, однак не достатньо добре знають польську мову, матимуть можливість здати мовний екзамен у середині червня 2022 р. Результати екзамену вплинуть на прийняття рішення щодо зарахування кандидата на програму.

ПЕРЕВАГА надаватиметься кандидатам, які:

- активно працюють у сфері своєї професійної або громадської діяльності;
- мають значні досягнення у сфері своєї фахової діяльності;
- раніше не навчалися в Польщі;
- планують навчатися польською мовою.

ВІДБІР КАНДИДАТІВ:

Відбір 45 найкращих кандидатів буде проводитися в три етапи:

- I етап – оцінка анкет на відповідність обов'язковим вимогам;
- II етап – детальна оцінка анкет кандидатів експертами з галузей;
- III етап – кваліфікаційна співбесіда (запланована на 28.03–29.04.2022).

Осіб, запрошених до участі в III етапі, повідомлять про це електронною поштою до

удziału w Programie pod warunkiem poprawy znajomości języka polskiego będą mieli możliwość zdania egzaminu językowego w połowie czerwca 2022 r.

WYMAGANE DOKUMENTY:

1. Formularz zgłoszeniowy wypełniony on-line:

- ankieta danych personalnych;
- uzasadnienie chęci wzięcia udziału w Programie;

- projekt pobytu zawierający zarys pracy, która miałaby powstać w wyniku stypendium oraz propozycje dotyczące realizacji stypendium i plany wykorzystania zdobytej w Polsce wiedzy (4000–6000 znaków ze spacjami).

2. Dwa listy referencyjne wykazujące dotychczasowe osiągnięcia i kwalifikacje kandydata (w języku polskim, rosyjskim lub angielskim) wysłane drogą elektroniczną. Autorami listów rekomendacyjnych nie mogą być członkowie rodziny kandydata ani współmałżonkowie/partnerzy życiowi.

3. Kopia dyplomu ukończenia studiów (ewentualnie kopia dyplomu kandydata nauk) wysłane drogą elektroniczną.

PROCEDURA ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW:

Szczegółowy opis Programu oraz instrukcję wypełniania formularzy zgłoszeniowych można

uzyskać bezpośrednio ze strony: kirkland.edu.pl lub poprzez korespondencję elektroniczną z pracownikami Programu.

Formularz zgłoszeniowy należy wypełnić w trybie on-line.

Po wypełnieniu formularza on-line, należy wydrukować wygenerowaną przez system stronę potwierdzającą zgłoszenie. Podpisaną stroną wraz z załączoną aktualną fotografią kandydata należy zeskanować i wysłać pocztą elektroniczną razem z dwoma listami referencyjnymi oraz kopią dyplomu ukończenia studiów na adres: kirkland@kirkland.edu.pl

TERMINY ZGŁOSZEŃ KANDYDATÓW:

Termin dostarczenia zgłoszeń na stypendia Kirklanda 2022/2023 upływa: 1 marca 2022 r.

Zgłoszenia otrzymane po upływie podanego powyżej terminu nie będą rozpatrywane.

KONTAKT:

Fundacja Liderzy Przemian
www.leadersofchange.pl

Program Kirklanda
al. Jerozolimskie 133 lok. 56, 02-304 Warszawa
E-mail: kirkland@kirkland.edu.pl

Źródło: kirkland.edu.pl

25 березня 2022 р. Інформацію про остаточні результати конкурсу буде надіслано електронною поштою в травні 2022 р. Кандидати, відібрані до участі в програмі за умови підвищення рівня знання польської мови, матимуть можливість скласти іспит у середині червня 2022 р.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

1. Заповнений онлайн формуляр заяви на участь у програмі:

а) анкета персональних даних;
б) проект перебування (мотиваційний лист) – обґрунтування намірів кандидата стосовно участі в програмі Кіркланда, зокрема пропозиції щодо навчання в Польщі та плани на майбутнє (4000–6000 знаків з урахуванням пробілів).

2. Два рекомендаційних листи з переліком досягнень і кваліфікацій кандидата, а також описом перспектив його подальшого розвитку й роботи у сфері професійної або громадської діяльності (польською, російською або англійською мовою), надіслані електронною поштою. Авторами рекомендаційних листів не можуть бути родичі кандидата.

3. Копія диплома про вищу освіту (при наявності диплома кандидата наук), надіслана електронною поштою.

PROCEDURA PODANIA ZAWOK:

Детальний опис програми та інструкцію щодо заповнення аплікаційної форми можна

знайти на сайті kirkland.edu.pl або довідатися від працівників програми, написавши до них електронний лист.

Аплікаційну форму необхідно заповнити онлайн на сайті: www.kirkland.edu.pl.

Після заповнення формуляра заяви онлайн необхідно роздрукувати видану системою сторінку з інформацією, яка підтверджує отримання заяви. Підписану сторінку з актуальною фотокарткою кандидата потрібно відсканувати та разом із двома рекомендаційними листами й копією диплома про вищу освіту надіслати на адресу: kirkland@kirkland.edu.pl.

TERMINY PODANIA ZAWOK:

Термін подачі заявок на Стипендійну програму імені Лейна Кіркланда на 2022–2023 навчальний рік закінчується 1 березня 2022 р.

Заявки, які надійдуть після закінчення вищевказаного терміну, розглядатися не будуть.

KONTAKTY:

Fundacja Liderzy Przemian
www.leadersofchange.pl

Program Kirklanda
al. Jerozolimskie 133 lok. 56, 02-304 Warszawa
E-mail: kirkland@kirkland.edu.pl

Джерело: kirkland.edu.pl

Nagroda im. Iwana Wyhowskiego

Капітула Nagrody im. Iwana Wyhowskiego prowadzi nabór kandydatów do Nagrody Głównej i Staży Naukowych na rok akademicki 2022/2023.

Nagroda im. Iwana Wyhowskiego – to 12-miesięczny pobyt naukowo-dydaktyczny na 6 polskich uniwersytetach dla kandydata z zakresu nauk humanistycznych. Staże przy nagrodzie – to 4-miesięczne pobyty badawcze na 2 polskich uniwersytetach dla kandydatów z zakresu nauk społecznych, ścisłych, ekonomicznych, technicznych, rolniczych oraz bibliotekoznawstwa.

Program finansowany jest solidarnie przez 23 polskie uczelnie i jednostki naukowe.

Zgłoszenia, zawierające opis zasług i osiągnięć kandydata – od uczelni, instytutów, organizacji, instytucji, stowarzyszeń etc. lub osób prywatnych, a także zgłoszenia samych ubiegających się o Nagrodę (pod warunkiem poparcia przez uczelnie, instytuty, instytucje lub osoby zaufania publicznego) należy nadsyłać do Studium Europy Wschodniej do 15 lutego 2022 r. na adres stypendia.studium@uw.edu.pl

1. CHARAKTERYSTYKA

Nagroda im. Iwana Wyhowskiego ma na celu honorowanie zasług obywateli Ukrainy w rozwoju nauki, kultury i życia publicznego, w kształtowaniu i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie oraz budowaniu demokratycznej Ukrainy – skierowanej ku Europie, uwzględniającej najlepsze tradycje dawnej Rzeczypospolitej oraz historyczne, współczesne i przyszłe związki Ukrainy z Polską i Europą.

Uroczystość wręczenia Nagrody odbywa się corocznie na Uniwersytecie Warszawskim 22 maja, w dniu ratyfikacji przez Sejm aktu Unii Hadziackiej między Rzeczpospolitą Obojga Narodów a Kozackim Wojskiem Zaporoskim w 1659 r.

Laureat Nagrody, kandydat z zakresu szeroko rozumianych nauk humanistycznych otrzymuje możliwość rocznego pobytu naukowego na kolejno odwiedzanych 6 polskich uniwersytetach, gdzie może prowadzić wykłady na tematy związane z historią lub współczesnością Ukrainy i regionu, stosunków polsko-ukraińskich, a także podejmować własne prace archiwalne i badawcze.

Staż przy Nagrodzie umożliwi ukraińskim badaczom z zakresu wymienionych dziedzin 4-miesięczny pobyt badawczy na dwóch polskich uniwersytetach.

2. KWALIFIKACJA KANDYDATÓW

a) nabór kandydatów do Nagrody rozpoczyna się 1 grudnia,

REALIZATOR PROGRAMU
STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ
Pałac Potockich, Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
Tel. 22 55 22 555, fax 22 55 22 222, e-mail: studium@uw.edu.pl; www.studium.uw.edu.pl

b) kandydaci do Nagrody i Staży przy Nagrodzie zgłaszani mogą być do 15 lutego,

c) kapituła, na specjalnym posiedzeniu, podejmuje decyzję o przyznaniu Nagrody i Staży,
d) realizacja Nagrody rozpoczyna się w październiku w roku przyznania Nagrody.

3. ZOBOWIĄZANIA UCZELNI

a) stypendium: 3500 zł netto miesięcznie (jeśli laureat lub stażysta posiada tytuł naukowy doktora habilitowanego lub profesora); 2500 zł netto miesięcznie (jeśli laureat lub stażysta posiada tytuł naukowy magistra lub doktora),

b) bardzo dobre warunki mieszkaniowe na cały okres pobytu na danej uczelni,

c) zapewnienie opieki/pomocy naukowej tutora z dziedziny Laureata na każdej z uczelni,

d) książki z wydawnictwa uniwersytetów goszczących z dziedziny Laureata,

e) ewentualnie lektorat języka polskiego.

4. ZOBOWIĄZANIA LAUREATA/STAŻYSTY

a) 2 miesiące pobytu na każdym z uniwersytetów,

b) wygłoszenie jednego wykładu publicznego oraz ew. sześciu wykładów kursowych w instytucji, w którym kandydat będzie afiliowany (wg decyzji uczelni),

c) sprawozdanie z pobytu,

d) jeśli wynikiem pobytu Stażysty/Laureata w Polsce będą publikacje – obowiązkiem Laureata/Stażysty jest umieszczenie w nich informacji o Nagrodzie.

Na stronie Studium Europy Wschodniej można pobrać kwestionariusze kandydata na nagrodę oraz na staże naukowe, regulamin, a także załącznik do regulaminu.

Źródło: studium.uw.edu.pl

Нагорода імені Івана Виговського

Капітула Нагороди імені Івана Виговського проводить набір кандидатів на отримання головної нагороди та проходження наукових стажувань у 2022–2023 навчальному році.

Нагорода імені Івана Виговського – це 12-місячне науково-дидактичне стажування в шести польських університетах для кандидата в галузі гуманітарних наук. У рамках нагороди організатори пропонують також 4-місячне дослідницьке стажування у двох польських університетах для кандидатів у галузі соціальних, точних, економічних, технічних, аграрних наук і бібліотекознавства.

Програму спільно фінансують 23 польські вищі навчальні заклади та наукові інституції.

Заявки, які повинні містити опис заслуг та досягнень кандидата, подають навчальні заклади, інститути, організації, установи, товариства тощо або приватні особи. Заявку на нагороду можуть подавати й самі кандидати (за умови підтримки навчальними закладами, інститутами, установами або публічними особами). Просимо надсилати їх на адресу Студії Східної Європи до 15 лютого 2022 р.: stypendia.studium@uw.edu.pl.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА:

Нагорода імені Івана Виговського має на меті відзначення заслуг громадян України в розвитку науки, культури та громадського життя, формуванні й розвитку громадянського суспільства в Україні та будівництві демократичної проєвропейської України, що поважає найкращі традиції колишньої Речі Посполитої та бере до уваги історичні, сучасні й майбутні зв'язки України з Польщею та Європою.

Урочисте вручення нагороди відбувається у Варшавському університеті щороку 22 травня, в день, коли Сейм ратифікував Гадяцьку унію між Річчю Посполитою Обох Народів та Військом Запорозьким.

Лауреат нагороди, кандидат у галузі гуманітарних наук, отримує можливість пройти річне наукове стажування, відвідуючи по черзі шість польських університетів, де може вести лекції на теми, пов'язані з історією або сучасністю України та регіону, польсько-українськими відносинами, а також займатися власною архівною та дослідницькою роботою.

Стажування, передбачене нагородою, дає можливість українським дослідникам, що працюють у названих галузях, пройти 4-місячне дослідницьке стажування у двох польських університетах.

2. КВАЛІФІКАЦІЯ КАНДИДАТІВ:

a) набір кандидатів на нагороду розпочався 1 грудня,

б) кандидати можуть зголошуватися до 15 лютого,

в) капітула на спеціальному засіданні приймає рішення про призначення нагороди та стажувань,

г) реалізація програми в рамках нагороди розпочинається в жовтні того року, коли надано нагороду.

3. ОБОВ'ЯЗКИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ:

a) стипендія 3500 злотих на місяць (якщо лауреат або стажер має науковий ступінь доктора наук або професора) або 2500 злотих на місяць (якщо лауреат або стажер має науковий титул магістра або кандидата наук),

б) належні умови проживання на період перебування в навчальному закладі,

в) призначення в кожному з університетів наукового керівника, що займається подібною тематикою,

г) надання книг університетських видавництв зі сфери зацікавлень лауреата,

г) можливі заняття з польської мови.

4. ОБОВ'ЯЗКИ LAUREATA/СТАЖЕРА:

a) два місяці перебування в кожному з університетів,

б) лауреат зобов'язаний виступити з однією публічною лекцією та провести близько шести лекцій у навчальному закладі, який його прийматиме (згідно з рішенням навчального закладу),

в) звіт про стажування,

г) якщо результатом перебування лауреата/стажера в Польщі стануть публікації, він буде зобов'язаний розмістити в них інформацію про нагороду.

На сайті Центру східноєвропейських студій можна завантажити анкети кандидатів на нагороду й наукові стажування, а також правила конкурсу.

Джерело: studium.uw.edu.pl

«Триптик рzymski» był tematem warsztatów studentów

«Римський триптих» був темою розмови студентів-перекладачів

29 grudnia w Naukowo-Edukacyjnym Laboratorium Polsko-Ukraińskiego Przekładu na Wołyńskim Uniwersytecie Narodowym odbyło się kolejne spotkanie w ramach projektu «Тлумачення від кухні».

Студенти-полоністи IV року Wydziału Filologii i Dziennikarstwa Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki spotkali się z tłumaczką i kierowniczką Katedry Polonistyki i Przekładu Switlaną Suchariewą.

Tematem było tłumaczenie «Триптику рzymskiego», ostatniego przed śmiercią wydania wierszy Karola Wojtyły. Wydawnictwo «Wołania z Wołynia» otrzymało z Watykanu zgodę na tłumaczenie i wydanie tekstu w języku ukraińskim. Okres przedświąteczny sprzyjał szczególnej lekturze dzieł, refleksji nad formą i treścią tekstów.

Switłana Suchariewa przeprowadziła warsztaty translatorskie: studenci analizowali i porównywali przekład wierszy z późniejszym wydaniem trójjęzycznym «Триптику рzymskiego» (w języku polskim, rosyjskim, ukraińskim) Wołodymyра Ілїна i Eleonory Andrejewej. Takie spotkania pomagają studentom rozwijać umiejętności związane z tłumaczeniami, a także ułatwiają zrozumienie wszystkich aspektów pracy tłumacza.

Natalia Ciołyk
Zdjęcie udostępniła autorka

29 грудня в Науково-навчальній лабораторії польсько-українського перекладу Волинського національного університету відбулася чергова зустріч у рамках проєкту «Перекладацька кухня».

Студенти-полоністи четвертого курсу факультету філології та журналістики ВНУ імені Лесі Українки зустрілися з перекладачкою, завідувачкою кафедри полоністики і перекладу Switłaną Suchariewoю.

Темою грудневої розмови став переклад «Римського триптиху» – останньої прижиттєвої збірки поезій Кароля Войтили. Дозвіл на переклад і україномовне видання видавництва «Волення з Волині» отримало з Ватикану. Передсвятковий період спонукав до особливого прочитання творів, роздумів над їх формою і змістом.

Switłana Suchariewa провела перекладацький майстер-клас: студенти аналізували та порівнювали переклад поезій із пізнішим тримовним виданням (польською, російською, українською мовами) «Римського триптиху» Wołodymyра Ілїна та Eleonory Andrejewej. Такі зустрічі допомагають студентам формувати навички перекладу, а також розуміти всі сторони роботи перекладача.

Natalia Ciołyk
Foto nađala awtorka

Ogłoszono wyniki konkursu esejów «Boże Narodzenie w moim domu»

Ogłosili rezultaty konkursu ese «Різдво в моєму домі»

W konkursie esejów «Boże Narodzenie w moim domu» wzięli udział studenci Tarnopolskiego Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego oraz uczniowie szkół ogólnokształcących i sobotnich przy polskich organizacjach na Tarnopolszczyźnie.

Konkurs miał na celu promowanie różnorodności zwyczajów, tradycji i obrzędów związanych z Bożym Narodzeniem. Do organizatorów wpłynęły 53 prace.

W młodszej kategorii wiekowej zwyciężyli Dmytro Ratuszniak z Tarnopola, Olesia Czepil z Kozłowa, Ołeksandra Kołpak z Tarnopola oraz Wiktorija Ptasznyk z Krzemieńca. Jury wyróżniło także esej Wiktorii Piłat z Tarnopola.

W starszej kategorii wiekowej, w której zmagali się studenci TNUP, I miejsce zajęła Iwanna Rykun z Wydziału Filologii i Dziennikarstwa, II miejsce – Sołomija Kusz z Wydziału Historycznego, III miejsce – Julia Kret oraz Walentyna Hajda z Wydziału Filologii i Dziennikarstwa.

Konkurs esejów został zorganizowany przez Katedrę Językoznawstwa Ogólnego i Języków Słowiańskich TNUP, Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe w Tarnopolu oraz Tarnopolski Oddział Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Konsula Generalnego RP w Łucku.

Maryna Wojnowa,
Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe
w Tarnopolu
Zdjęcie udostępnione przez autorkę

Na zdjęciu: Dmytro Ratuszniak z nauczycielką języka polskiego Marią Bobryk

У конкурсі есе «Різдво в моєму домі» взяли участь студенти Тернопільського національного педагогічного університету імені Wołodymyра Гнатюка, учні загальноосвітніх та суботніх шкіл при польських організаціях Тернопільщини.

Konkurs maw na metę popularyzację różnorodności zwyczajów, tradycji i obrzędów związanych z Bożym Narodzeniem. Do organizatorów wpłynęły 53 prace.

У молодшій віковій категорії перемогли Dmytro Ratuszniak із Тернополя, Olesia Czepil із Kozłowa, Ołeksandra Kołpak із Тернополя та Wiktorija Ptasznyk із Krzemieńca. Журі також відзначило есе Wiktorii Piłat із Тернополя.

У старшій віковій категорії, в якій змагалися студенти TNPU, I місце зайняла Iwanna Rykun із факультету філології і журналістики, II місце – Sołomija Kusz з історичного факультету, III місце – Julia Kret та Walentyna Hajda з факультету філології і журналістики.

Konkurs ese zorganizowali кафедра загального мовознавства і слов'янських мов TNPU, Тернопільське культурно-просвітницьке полонійне товариство та Тернопільське відділення Загальноукраїнського об'єднання вчителів-полоністів. Захід відбувся під патронатом Генерального консула РП у Луцьку.

Maryna Wojnowa,
Тернопільське культурно-просвітницьке
полонійне товариство
Foto nađala awtorka

Na фото: Dmytro Ratuszniak z учителькою польської мови Mariєю Bobryk

Zbigniew Wodecki – nieustannie w drodze i na scenie

Збігнев Водецький – постійно в дорозі й на сцені

Sam opowiadał anegdotę, że po powrocie z kolejnej długiej trasy koncertowej drzwi otworzył mu sześciolatek i zawołał: «Mamo, przyszedł ten pan, który w telewizji śpiewa «Pszczołkę Maję». Zbigniew Wodecki większość swojego życia spędził na scenach Polski i świata oraz w samochodzie.

Jego ojciec mawiał: «Porządek utrzymuje świat, a ludzi bat». Od małego musiał ćwiczyć na skrzypcach, które dostał, kiedy miał pięć lat. Sam też sięgał po trąbkę ojca, który był trębaczem w Orkiestrze Symfonicznej Polskiego Radia i Telewizji w Krakowie, i próbował na niej grać. Jego szkołą byli wielcy muzycy: Bach, Paganini i Mozart, których utwory grał jako dziecko i nastolatek. Zawsze na koncertach powtarzał, że aby osiągnąć sukces, trzeba zaczynać od kogoś sławnego.

Zbigniew Wodecki często powtarzał, że jego życiem kierował przypadek. Przez niesłuszne posądzenie o wyrzucenie map i globusów znalazł się w innej szkole muzycznej w klasie skrzypiec Juliusza Weбера. Dzięki kolegom ze szkoły poznał Marka Grechutę, wkrótce zaczął grać w jego zespole «Anawa».

Następnie zabrała go Ewa Demarczyk, z którą grał na skrzypcach i występował w największych salach koncertowych świata. I tak stopniowo potoczyła się jego kariera, nie w stronę skrzypka grającego w orkiestrze symfonicznej, ale w kierunku muzyki rozrywkowej. Wtedy zauważył, że może śpiewać, grać, jeździć po całym świecie i zarabiać nieźle pieniądze. Połknął narkotyki muzyki popularnej. Było to w czasach, kiedy paszportu nie można było mieć w domu, a świat był podzielony na dwie strefy wpływów i rozdzielony żelazną kurtyną. Stwierdził też, że leży się żyje z tego rodzaju muzyki i jest się bardziej popularnym.

Przez przypadek znalazł się także w «Pivnicy Pod Baranami», gdzie poznał swoją przyszłą żonę. Opowiadał w wywiadach, że tak zafascynowała go jej uroda, że wtedy z emocji zerwał strunę skrzypiec.

Kolejnym przypadkiem było spotkanie Andrzeja Wasylewskiego – realizatora telewizyjnego. Dzięki niemu zaśpiewał piosenkę, która stała się przebojem. Był to utwór do słów Wojciecha Manna i muzyki Piotra Figla «Znajdziesz mnie znowu».

Jego wielkie przeboje to: «Zaczynij od Bacha», «Izolda», «Z tobą chcę oglądać świat», «Lubię wracać tam, gdzie byłem». Najmłodszy poznał Wodeckiego dzięki tytułowej piosence do dobranocki «Pszczołka Maję», dorosli z letniego przeboju «Chałupy welcome to». Te dwie ostatnie piosenki prześladowały go do końca życia, bo choćby na koncertach chciał zagrać i zaśpiewać coś ambitniejszego, to i tak widzowie w końcu krzyknęli, żeby im zaśpiewać «Pszczołkę» i «Chałupy». Sam Wodecki mówił jednak, że te piosenki zapewniły mu popularność i pieniądze oraz możliwość napisania dłuższych kompozycji.

Był wiecznie w drodze, miał przegródkę w futerałach na skrzypce i trąbkę, gdzie trzymał maszynkę do golenia, szczoteczki i pastę do zębów. Do tego zawsze miał wielkie poczucie humoru i dystans do samego siebie. Jego ulubionym powiedzeniem było: «Dzień bez autografu to dzień stracony».

Razem z Elżbietą Towarnicką, Beatą Rybotycą, Jackiem Wójcickim, Grzegorzem Turnauem i Hanną Banaszak śpiewał w oratorium Jana Kantego Pawлуśkiewicza «Nieszpory ludzmińskie». Brał udział w jury «Tańca z gwiazdami», prowadził różne programy telewizyjne. Napisał muzykę do kilku musicali, w których także występował jako aktor. Sięgał po różne style muzyczne, również do jazzu.

Zawód muzyka wywarł na nim trwałe piętno: miał skrzywiony kręgosłup, ślad na szyi od trzymania skrzypiec i zgrubienie na wargach od grania na trąbce.

Z inicjatywy zespołu «Mitch & Mitch», którego założycielami byli Bartek «Magnet» Tyciński i Macio Moretti, muzycy dużo młodszy od Wodeckiego, doszło do zarejestrowania materiału z jego

Він сам розповідав анекдот, як після повернення з чергового довгого концертного турне йому відкрив двері шестирічний син і гукнув: «Мамо, прийшов той дядько, який у телевізорі співає «Бджілку Майю!» Збігнев Водецький більшу частину життя провів на сценах Польщі та світу, а також в автомобілі.

pierwszej płyty z 1976 r., która przeszła zupełnie bez echa. Utwory z tego albumu w odświeżonej aranżacji po raz pierwszy zabrzmiały w 2013 r. na OFF Festivalu (festiwal muzyki alternatywnej w Polsce – red.), a w 2015 r. zostały zarejestrowane w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego. Artystom towarzyszyła 43-osobowa orkiestra. Płyta «1976: A Space Odyssey» otrzymała dwa muzyczne Fryderyki: za album roku i za utwór roku «Rzuć wszystko co złe».

W osobie Zbigniewa Wodeckiego znajduje się nie tylko wszechstronny muzyka wirtuoz, ale i wybitny wokalistę o wyjątkowych warunkach głosowych. Oprócz tego był normalnym człowiekiem, który z każdym pogadał, wypił kawę, nie był tak zwanym celebrytą ani niedostępną gwiazdą. W jednym z wywiadów powiedział: «Jakbym się jeszcze raz urodził, zostałbym lekarzem, bo chciałbym ludziom pomagać, albo policjantem, bo nie znoszę chamstwa, a śpiewanie i granie traktowałbym jako hobby. Gdyby się przy okazji dało zarobić jakieś pieniądze przy nagrywaniu płyty, to byłoby całkiem dobrze, choć kolejność powinna być taka, jak powiedziałem».

Kilkanaście dni po śmierci Zbigniewa Wodeckiego (zmarł 22 maja 2017 r.) jechałem przez któreś polskie miasto. Nagle zobaczyłem bilbord z zapowiedzią koncertu piosenkarza. Pomyślałem sobie: «Miał zapewne zaplanowane koncerty na następne dwa lata w swoim notesie». Ale mówiąc jego słowami z biografii napisanej przez Kamila Bałuka i Wacława Krupińskiego: «Tak mu wyszło». Teraz śpiewa już dla swojej publiczności po drugiej stronie. Tylko czym tam jeździ po niebiańskich drogach?

Wiesław Pisarski,
nauczyciel języka polskiego
skierowany do Kowla przez ORPEG

Na zdjęciu: Jedna z licznych płyt Zbigniewa Wodeckiego, Public domain.

Його найбільші хіти: «Почни з Баха», «Ізолада», «З тобою хочу побачити світ», «Люблю повертатися туди, де я був». Найменші знайомилися з Водецьким завдяки його однойменній пісні до мультиплікаційного фільму «Бджілка Майя», дорослі – завдяки літньому хіту «Халупи – Welcome to» (Халупи – курортне село на березі Балтійського моря, – перекл.). Дві останні пісні переслідували його до кінця життя: навіть якщо він на концертах хотів зіграти й заспівати щось амбітніше, все одно глядачі в кінці просили заспівати їм «Бджілку» і «Халупи». Проте сам Водецький говорив, що ці пісні принесли йому популярність, гроші та можливість записати серйозніші композиції.

Він був вічно в дорозі, а у футлярах для скрипки і труби мав відділення, де тримав машинку для бриття, зубну щітку й пасту. До того ж завжди мав гарне почуття гумору і був самоіронічним. Його улюблений вислів: «День без автографа – день, прожитий дарма».

Разом з Ельжбетой Товарницькою, Беатою Риботицькою, Яцеком Вуйціцьким, Гжегожем Тарнау і Ханною Банашак співав в ораторії Яна-Канта Павлушкевича «Людзмерська вечірня». Виступав у ролі журі шоу «Танці з зірками», вів різноманітні телепрограми. Написав мелодії до кількох мюзиклів, у яких також зіграв як актор. Творив у різних музичних стилях, зокрема й у джазовому.

Професія музиканта наклала на нього свій відбиток: у нього був викривлений хребет, слід на шиї від скрипки і нарост на губах від гри на трубі.

З ініціативи ансамблю «Mitch&Mitch», засновниками якого були Бартек Тицінський і Мацьо Моретті – музиканти, набагато молодші за Водецького, – було записано його першу платівку в 1976 р., та вона залишилася абсолютно непоміченою. Твори з цього альбому в нових аранжуваннях прозвучали у 2013 р. на OFF Festival (фестиваль альтернативної музики в Польщі, – ред.), а у 2015 р. їх записали в концертній студії Польського радіо імені Вітольда Лютославського. Артистам акомпанував оркестр, у якому грали 43 особи. Платівка «1976: A Space Odyssey» отримала дві музичні нагороди «Фридерик»: за альбом року й за пісню року «Кинь все погане».

Збігнев Водецький – це не тільки багатогранний музикант-виртуоз, але й видатний вокаліст із винятковим голосом. Окрім цього, він був звичайною людиною, яка з кожним могла поговорити, випити кави – він не був недоступною зіркою. В одному з інтерв'ю музикант сказав: «Якби я ще раз народився, то став би лікарем, бо мені хочеться допомагати людям, або поліціантом, бо я не терплю хамства, до співів і гри я ставився би як до хобі. Якби при нагоді вдалося заробити якісь гроші, видавши платівку, то це було б зовсім непогано, проте черговість має бути саме такою, як я сказав».

Через кільканадцять днів після смерті Збігнева Водецького (помер він 22 травня 2017 р.) я проїжджав через якийсь польське місто. Раптом побачив рекламний щит з афішою концерту співака. Подумав: «Він, мабуть, у своєму блоку розписав концерти на два наступних роки». Проте можна сказати словами з його біографії, написаної Камілем Балуком і Вацлавом Крупінським: «Так йому вийшло». Тепер він співає для своєї публіки з іншого боку. Тільки на чому він там їздить по небесних дорогах?

Веслав Пісарський,
учитель польської мови,
скерований до Ковеля організацією ORPEG

На фото: Одна з численних платівок Збігнева Водецького, Public domain.

Uroki zimy

Pamiętam, jak jeszcze w wieku wielce nieodpowiedzialnym będąc, za jedną z największych atrakcji zimy uważałam – podobnie jak wielu moich równie mało rozgarniętych rówieśników – podgryzanie sopli lodu zwisających sobie spokojnie z oszronionych gałązek.

W tym szaleństwie posuwaliśmy się czasami jeszcze dalej i gdy sopli na naszej nikczemnej wysokości zabrakło, z wielkim zapałem zabieraliśmy się do konsumpcji tafelek lodowych wykruszonych z czegoś, co kiedyś było kałużą wody. Oczywiście, nie wybieraliśmy jakiegось tam pierwszego z brzegu sadzawki, tylko tę, pod której przezroczystą szybką widać było doskonale i bardzo wyraźnie zielone listki trawy.

Zatem każdy dałby sobie głowę uciąć, że właśnie ta woda była jak kryształ pod każdym względem i to co z niej powstało nie niesie z sobą żadnych zagrożeń. Dzisiaj zapewne powiedziałyby niejedni, że wykazywaliśmy się, jako dzieci, bezdenną głupotą. Może i racja, ale nikomu nigdy nic się nie stało, a ile było przy tym radości – nie sposób tego wyrazić słowami.

Podobnie było ze śniegiem, którego jakoś nigdy nie brakowało, a zasypany jakiegoś rodzaju każdej zamieci, były ogromne, przynajmniej dla nas maluchów. Rzucanie się w kopny śniegu na łeb na szyję, tak że tylko czubek czapki wystawał, należało do przeżyć bajecznych. Nikomu zgrabiące palce u rąk nie przeszkadzały. W szale zabawy nie czuliśmy zmarzniętych na kość kolan i stóp.

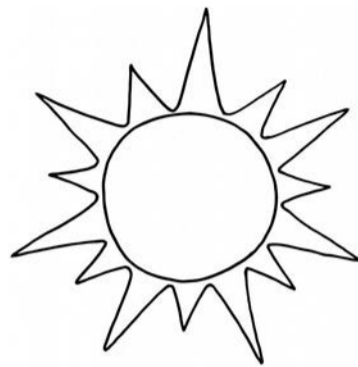
Co tam uszy, co tam nos, co tam policzki wysmagane zimowym wiatrem, kiedy zabawa jest na sto dwa! Jeśli zdarzył się zaś taki dzień, że o poranku pojawiła się gołoledź, a zimą wszak o takie zjawisko nie jest trudno, to dopiero była uciecha. Wszędzie lodowisko, całkowicie bezkarnie i do utraty tchu można ślizgać się na butach. Ogromnie skwaszoną minę mieli ci nieszczęśliwcy, którzy byli w posiadaniu obuwi zimowego wyposażonego w podszewkę antypoślizgową. Tak drobna rzecz, a cała zabawa mogła wziąć w łeb.

Tak było kiedyś. A teraz? No cóż, kiedy temperatura spada poniżej zera, muszę wstać bladym świtem, pół godziny wcześniej, aby zeszkobić lód z samochodu i nie jestem z tego powodu w siódmym niebie.

Jeśli pojawi się gołoledź, a służby drogowe zaśpią, nie traktuję tego jak świetnej zabawy i nie mam ubawu po pachy. Kopny śnieg, który spadnie w czasie, gdy jestem w pracy, także nie wprawia mnie w euforię. Albowiem kiedy już chcę udać się do domu swoim samochodem, widzę stojące na miejscach parkingowych nie auta, lecz identyczne kopy śniegu tworzące właściwie jeden długi wąż.

Odnalezienie i odkopanie swojej własności zajmuje kolejne cenne minuty, a zmarznięte dłonie wcale nie cieszą. W duchu klęję jak szewc i z tęsknotą myślę o gorącej kawie w przytulnym fotelu. Na szczęście od czasu do czasu przychodzi refleksja, że warto niekiedy znów poczuć się dzieckiem i popatrzeć na tę chłodną porę roku z przychylnością i aprobatą.

Wszak stojąc w korku na śliskiej jezdni wysłucham do końca powieść z audiobooka, odsłaniając samochód wykonam parę ćwiczeń fizycz-

nych, a patrząc na gawrony na śniegu uśmiechnę się pod wąsem na widok ich przepięknych i lśniących głęboką czernią piór. Zima jest więc fajna!

Dać sobie głowę uciąć – być czegoś ponad wszelką wątpliwość pewnym.

Być jak kryształ, a więc bez skazy, bez zarzutu.

Bezdenna głupota, czyli kompletna bezmyślność, nieodpowiedzialność.

Rzucić się na łeb na szyję, czyli wykonywać jakiś ruch lub podejmować decyzję bezmyślnie, bez żadnego zastanowienia.

Zgrabiące palce, zmarznięte na kość – oznaczać, że te części ciała są zeszywniałe z zimna.

Na sto dwa, czyli coś co daje nam dużo frajdy, radości i zadowolenia.

Skwaszona mina oznacza zły humor, niezadowolony, przygnębienie.

Coś wzięło w łeb czyli się nie udało, skończyło się porażką.

Bladym świtem, czyli bardzo wcześnie, z samego rana.

Ubaw po pachy to zwrot pozwalający wyrazić zażenowanie względem czyjejś wypowiedzi lub sytuacji.

Uśmiechnąć się pod wąsem, czyli dyskretnie, delikatnie.

Gabriela WOŹNIAK-KOWALIK,
nauczycielka skierowana do Łucka i Kowla
przez ORPEG

Чари зими

Пам'ятаю, коли я була ще в дуже безвідповідальному віці, однією з найбільших atrakцій зими, як багато моїх так само малотямущих ровесників, вважала смоктання бурульок, які спокійненько звисали з покритим інієм гілок.

можна ковзатися на черевиках. І дуже скисли міну мали ті нещасливці, які були власниками зимового взуття з неслизькою підшвою. Така дрібничка, а всю забаву могла взяти в голову.

Так було колись. А зараз? Ну що ж, коли температура падає нижче нуля, мушу вставати блідим світанком на пів години раніше, щоб зішкрябати лід з автомобіля, і щось я від цього зовсім не на сьомому небі.

Якщо виникне ожеледиця, а дорожні служби просплять, то я не сприйму це як чудову забаву і не матиму розваг по пахви. Кучугури снігу, який випаде, доки я на роботі, також не викличуть у мене ейфорії, адже якщо я захочу поїхати додому автомобілем, на паркінгах побачу не транспортні засоби, а однаковісінки купи снігу, злиті в одну довгу змію.

Пошук і відкопування взимку своєї автівки займає чергові дорожочинні хвилини, а замерзлі долони зовсім не тішать. Подумки лаюся як швець і з туюго думаю про гарячу каву у зручному кріслі. На щастя, час від часу приходить рефлексія, що варто іноді знову відчувати себе дитиною і поглянути на цю холодну пору року прихильно і схвально.

Адже стоячи в заторі на слизькій дорозі, я дослухаю до кінця аудіокниги; згрібаючи з машини сніг, зроблю кілька фізичних вправ; дивлячись на галок на снігу, усміхнуся під вусом на вигляд їхнього прекрасного пір'я з чорним полиском. Отож, зима прекрасна!

Дати собі голову відрубати (**даć sobie głowę uciąć**) – бути в чомусь упевненим без жодного сумніву.

Бути як криształ (**być jak kryształ**), тобто щось бездоганне, довершене, дуже чисте.

Бездонна głupota (**bezdenna głupota**), тобто цілковита дурість, безвідповідальність.

Кидатися на голову на шию (**rzucić się na łeb na szyję**) – робити якийсь рух чи приймати рішення нерозважно, без жодних роздумів.

Задубілі пальці, змерзлі на кістку (**zgrabiące palce, zmarznięte na kość**) – це означає, що ці частини рук не гнуться від холоду.

На сто два (**na sto dwa**) – те, що приносить багато радості й задоволення.

Скисла міна (**skwaszona mina**) означає поганий настрій, невдоволення, пригніченість.

Щось взяло в голову (**coś wzięło w łeb**), тобто не вдалося, скінчилося поразкою.

Блідим світанком (**bladym świtem**), тобто дуже рано, до сходу сонця.

Розвага по пахви (**ubaw po pachy**) – zwrot, який дозволяє висловити збентеження чийсь висловом або якоюсь ситуацією.

Усміхнутися під вусом (**uśmiechnąć się pod wąsem**), тобто тихцем, делікатно.

Габрієла ВОЗНЯК-КОВАЛІК,
учителька, скерована до Луцька і Ковеля
організацією ORPEG

Wymiana Młodzieży: konkurs na 2022 rok otwarty

Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieżowej zaprasza do składania wniosków organizacje, które chcą realizować w 2022 r. polsko-ukraińskie projekty młodzieżowe.

Celem projektów jest zachęcenie polskiej i ukraińskiej młodzieży oraz osób z nią pracujących do wspólnych działań – wymiany młodzieży, spotkań oraz projektów informacyjno-promocyjnych, które umożliwią wzajemne zbliżenie się, odkrywanie wspólnych korzeni, przewidywanie uprzedzeń i stereotypów w postrzeganiu wspólnej historii jak i we współczesnych relacjach.

Wnioski mogą składać organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe i publiczne (z wyłącze-

niem podmiotów komercyjnych), których działalność skierowana jest do młodzieży. Uczestnikami projektów – oprócz młodzieży – mogą być również osoby z nią pracujące.

Każdego roku członkowie Rady ustalają priorytety, które razem z celami ogólnymi definiują specyfikę tematów podejmowanych w projektach. W tym roku są to:

– odkrywanie wspólnej przeszłości i dziedzictwa kulturowego;

– wspieranie aktywnych postaw obywatelskich oraz podniesienie kompetencji młodzieży w kontekście jej udziału i zaangażowania w życie społeczne, w tym poprzez promocję przedsiębiorczości i wolontariatu;

– wzmacnianie współpracy oraz wymiana doświadczeń między osobami pracującymi z młodzieżą, ośrodkami oraz organizacjami młodzieżowymi w zakresie edukacji technicznej i branżowej z uwzględnieniem wdrażania technologii cyfrowych;

– wzmacnianie inicjatyw młodzieży z terytorialnych hromad Ukrainy oraz terenów wiejskich i małych miast Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem wyzwań współczesnego świata;

– wzmacnianie dialogu międzykulturowego poprzez stworzenie warunków do otwartości i wzajemnego szacunku wśród młodzieży.

Projekty, które otrzymają dofinansowanie w ramach konkursu 2022 muszą zostać zrealizowane pomiędzy 10 maja a 31 października 2022 r.

Wnioski można składać do 28 lutego 2022 r., do godz. 23:59

Wszystkie informacje oraz szczegółowe zasady na temat konkursu znajdują się tu: [https://wymianymłodziezy.frse.org.pl/konkurs-wnioskow-polsko-ukraińskiej-rady-wymiany-młodziezy-2022-otwarty/](https://wymianymlodziezy.frse.org.pl/konkurs-wnioskow-polsko-ukraińskiej-rady-wymiany-młodziezy-2022-otwarty/).

ПРАСА // РОБОТА

Вакансії в Луцьку

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець	Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець	Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Авторемонтник	15 000	Знання технічних характеристик легкових автомобіля, ремонт легкових автомобілів	Друкар офсетного плоского друкування	15 000	Роботи в цифровій друкарні side by side, знання поліграфічних процесів та технологій. Перевіряти справність устаткування, пристосувань та інструментів, блокувальних і інших пристроїв. Перевіряти комплектність форм, отриманих на замовлення, їх якість	Інженер-енергетик	12 000	Обслуговування енергосистем виробничого підприємства, у тому числі ТП (10 тис. В)
Бетоняр	15 000	Робота з бетоном на будівельних об'єктах міста та області	Електрик дільниці	12 000	Обслуговування та ремонт устаткування розподільчих пунктів, трансформаторних підстанцій, повітряних ліній електропередач; проведення ремонту, монтажу, демонтажу і технічне обслуговування; електропроводки, щитів, освітлювальних елементів, проведення верхолазних робіт, заміну та встановлення опор; робота з проектною документацією; прокладання кабельних трас – внутрішніх та зовнішніх; монтаж щитів різної складності	Інженер-технолог	11 410	Розробка технологічних процесів, розрахунок норм витрат матеріалів, інструменту, видача карт замовлення на проектування та виготовлення технологічної оснастки, опрацювання конструкторської документації на технологічність. Підприємство відшкодовує вартість проїзду для приїжджих
Бухгалтер	12 130	Приєм, аналіз і контроль табелів обліку робочого часу, правильність оформлення листків про тимчасову непрацездатність; нарахування заробітної плати працівникам підприємства, контроль за витратою фонду оплати праці; нарахування та перерахування страхових внесків у державні позабюджетні соціальні фонди, інші виплати та платежі; реєстрація бухгалтерських проводок та їх рознесення; контроль за дотриманням касової дисципліни, розрахунки з підзвітними особами	Електрогазозварник	16 000	Виконання зварювальних робіт при ремонті техніки, деталей, машин і механізмів, обладнання та інших металевих конструкцій на аргонних напівавтоматичних машинах (зварювальник тї). Можливе навчання на робочому місці	Інкасатор-водій автотранспортних засобів	12 300	Право на носіння зброї надається з 21 років. Стаж роботи водієм по трудовій книжці. Служба в Збройних силах буде перевагою. Здійснення інкасації та підкріплення готівкою відділень банку. Здійснення інкасації та підкріплення готівкою банкоматів та терміналів банку. Здійснення інкасації торгової виручки підприємств, установ, організацій і перевезення її до банку. Здійснення схоронності та цілісності валютних цінностей під час їх транспортування
Верстатник широкого профілю	11 800	Обробка деталей на універсальних верстатах, нарізання різьби, фрезерування, шліфування вузлів та деталей	Електрогазозварник	12 000	Зварювання нескладних конструкцій під ваги (ваги для великотонажних автомобілів)	Керівник групи	14 550	Керує роботою технологічної групи механо-заготівельного цеху. Планує роботу групи, здійснює контроль за виконанням планів робіт. Погоджує конструкторську документацію. Розробляє і впроваджує раціональні і безпечні технологічні процеси, що сприяють покращенню умов праці. Організовує своєчасне забезпечення виробничих дільниць необхідною технологічною документацією. Підприємство відшкодовує вартість проїзду для приїжджих
Виконавець робіт	15 000	Організація та ведення робіт по зовнішніх мережах водопроводу та каналізації	Електрогазозварник	11 430	Виконує зварювальні роботи на автоматичних та напівавтоматичних машинах	Консультант	12 000	Консультант по роботі з клієнтами сервісу (майстер-приймальник); стіл замовлень; приймати автомобілі в ремонт
Виконавець робіт	15 000	Планування та введення будівництва, замовлення, прийом, контроль і видача будівельних матеріалів, виконання розпоряджень керівництва, введення будівельних журналів, перевірка об'ємів робіт. Бажано наявність автомобіля. Робота на об'єктах по Волинській області	Електрогазозварник	15 000	Зварювання металевих конструкцій, вміння читати конструкторські креслення	Консультант	12 000	Консультація відвідувачів по ігровим автоматам
Водій автотранспортних засобів	30 000	Здійснювати міжнародні вантажні перевезення до країн Європи (Німеччини, Франції). Наявність закордонного біометричного паспорта, картки водія, полісу обов'язкового медичного страхування для виїзду до країн Європи	Електрогазозварник	20 923	Виконувати ручне, дугове, газове та електрозварювання складних і відповідальних апаратів, деталей, вузлів, конструкцій та трубопроводів з різних сталей, чавуну, кольорових металів і сплавів, які призначені для роботи під динамічними та вібраційними навантаженнями та під тиском, виконувати термообробки газовим пальником зварені стики після зварювання, читати креслення особливо складних зварних просторових металоконструкцій	Кухар	12 000	Кухар на мангал. Швидке та якісне приготування гарячих страв. Оплачуваний доїзд на роботу та розвіз додому. Забезпечення формою
Водій автотранспортних засобів	15 000	Міжнародні перевезення автомобілями Рено-преміум з чіпом (з причепом-штора), відярдження Польща, Чехія, Литва (оплата – добові)	Електрогазозварник	12 000	Ввід в експлуатацію та сервісне обслуговування електромереж на напругу до 110 кВ, монтаж і налагодження силових пристроїв, комірків, панелей, розподільчих пристроїв, головних розподільчих щитів, роботи по зовнішньому освітленню автомобільних вулиць	Майстер	12 080	Майстер (складальне виробництво) здійснює керівництво підлеглими працівниками. Забезпечує виконання в зазначені строки завдань з обсягу виробництва продукції заданої номенклатури, підвищення продуктивності праці, зниження трудомісткості продукції, забезпечує раціональне розміщення робітників, контролює дотримання технологічних процесів, оперативно виявляє і ліквідує причини їх порушення. Перевіряє якість продукції, здійснює заходи щодо запобігання браку
Водій автотранспортних засобів	15 500	Оклад + премії (15 000–17 000 грн), водії сміттєвозів – вантажні автомобілі з маніпулятором, вивезення твердих побутових відходів по місту Луцьку та Луцькому районі, контроль за належним технічним станом закріпленого транспортного засобу, здійснюють довіз на роботу та з роботи працівників	Електрогазозварник	14 000	Обслуговування та ремонт устаткування розподільчих пунктів, трансформаторних підстанцій, повітряних ліній електропередач; проведення ремонту, монтажу, демонтажу і технічне обслуговування; електропроводки, щитів, освітлювальних елементів, проведення верхолазних робіт, заміну та встановлення опор; робота з проектною документацією; прокладання кабельних трас – внутрішніх та зовнішніх; монтаж щитів різної складності	Майстер	15 000	Організація роботи швейного цеху; здійснення міжпроцесного контролю; здійснення контролю за дотриманням технологічної дисципліни в цеху; контроль виконання планових завдань; контроль якості. Знання технології виробництва верхнього одягу
Водій автотранспортних засобів	19 800	Перевезення паливно-мастильних матеріалів автомобілями вантажної групи (Вольво, Сканія), обслуговування АЗС марки «ВОГ»	Електрогазозварник	12 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування, знання електричних схем, електричного устаткування, вміння читати схеми, робота на будівельних майданчиках	Малляр	15 000	Автомалляр на легкові транспортні засоби: підбір фарби, підготовка до фарбування, фарбування
Водій автотранспортних засобів	15 000	Зарплата 15 000 – 35 000 грн. Водій-міжнародник категорії СЕ, вантажні перевезення за кордон, наявність закордонного паспорта (віза, біометричний паспорт), наявність чіпу	Електрогазозварник	15 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування	Машиніст висічно-пакувального агрегата	11 000	Забезпечує вчасний та якісний випуск гофрованих коробок, керує роботою висічно-пакувального станка, відповідає за його справність
Водій автотранспортних засобів	15 000	Водій-дальнобійник з кат. С, Е	Електрогазозварник	12 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування			
Водій автотранспортних засобів	15 000	Робота на вантажному автомобілі в міжнародному сполученні	Електрогазозварник	12 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування			
Головний бухгалтер	11 000	Забезпечує ведення бухгалтерського обліку, організовує роботу бухгалтерії. Контроль за відображенням на рахунках всіх бухгалтерських операцій	Електрогазозварник	12 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування			
Головний технолог	21 050	Організація розробкою і впровадженням економічно обґрунтованих технологічних процесів, виготовлення продукції підприємства; організація проведення аналізу та технологічного погодження конструкторської документації. Організація робіт з технологічної підготовки і технологічного переоснащення виробництва. Підприємство відшкодовує вартість проїзду для приїжджих	Електрогазозварник	12 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування			
Дізнавач	13 100	Приєм документів та online-анкет для участі в конкурсі проводиться до 25.01.2022 року за адресою: м. Луцьк, вул. Винниченка, 11, кабінет № 1; довідкову інформацію можна отримати за телефонами: (050) 4904508, (050) 4904509 та електронною адресою: volsvrap@gmail.com. Подати анкету можна на сайті: nabir.pr.gov.ua	Електрогазозварник	12 000	Обслуговування та ремонт електроустаткування			
			Енергетик цеху	12 000	Відповідає за експлуатацію та утримання енергетичного, електротехнічного обладнання, мережі електричних, опалювальних установок у працездатному стані і забезпечення їх безперебійної роботи			
			Інженер з проектно-кошторисної роботи	15 000	Складання кошторисів, калькуляцій вартості виготовлення виробів та конструкцій, розрахунок вартості маш.-год. роботи будівельних машин і механізмів, узгодження кошторисів та складання актів виконаних робіт КБ-2в та підготовка пакету документів під час проведення взаєморозрахунків з замовником за виконані роботи. Розробка розділу «Кошторисна документація». Знання програмного комплексу АВК-5			

За детальною інформацією звертайтеся до Луцького міського центру зайнятості:
43021 м. Луцьк, вул. Ярошука, 2;
тел.: +38(03322) 72-72-58, 72-81-49

Конкурси

Обмін молоддю: конкурс проектів на 2022 рік

Польсько-українська рада обміну молоддю запрошує організації, які прагнуть реалізувати у 2022 р. польсько-українські молодіжні проекти, до участі в конкурсі.

Мета проектів полягає в заохоченні молоді та осіб, що з нею працюють, до спільної діяльності: обміну молоддю, зустрічей та інформаційно-промоційних проектів, які дозволять взаємно зблизитися, відкрити спільне коріння, подолати упередження і стереотипи у сприйнятті спільної історії та сучасних відносин.

Участь у конкурсі можуть брати громадські організації, освітні та державні інституції за ви-

нятком комерційних структур, діяльність яких спрямована на молоді. Крім молоді, учасниками проекту можуть бути особи, які працюють із нею.

Кожного року члени ради визначають пріоритети, які разом з основними завданнями впливають на вибір теми проектів. Цьогоріч такими пріоритетами є:

– пізнання спільного минулого й культурної спадщини;

– підтримка активної громадянської позиції та покращення компетенцій молоді в контексті її участі в громадському житті, зокрема шляхом популяризації підприємництва та волонтерства;

– зміцнення співпраці й обмін досвідом між особами, які працюють із молоддю та молодіжними організаціями технічної та галузевої освіти у сфері цифрових технологій;

– зміцнення молодіжних ініціатив із територіальних громад України, сіл і містечок Польщі, беручи до уваги виклики сучасного світу;

– зміцнення міжкультурного діалогу шляхом створення умов для відкритості та взаємоповаги серед молоді.

В основі проекту, поданого на конкурс, повинен бути один із зазначених пріоритетів, обраний стороною, що планує його реалізувати.

Проекти, які отримують фінансування в рамках конкурсу на 2022 р., необхідно реалізувати в період із 10 травня до 31 жовтня 2022 р.

Документи на конкурс можна подавати до 23:59 28 лютого 2022 р. Результати повідомлять у травні 2022 р.

Детальнішу інформацію про конкурс можна знайти тут: <https://wymianymlodziezy.frse.org.pl/konkurs-wnioskow-polsko-ukrainskiej-rady-wymiany-mlodziezy-2022-otwarty/>.

Джерело: www.wymianymlodziezy.frse.org.pl

Стипендійна програма уряду Польщі для молодих науковців

Центр східноєвропейських студій Варшавського університету оголосив набір на Стипендійну програму уряду Республіки Польща для молодих науковців. Стипендії призначені для наукового стажування в польських університетах у період із вересня 2022 р. до червня 2023 р.

Стипендії надаватимуться для реалізації дослідницького проекту в рамках наукового стажування.

Загальна тривалість стажування та мовного курсу становить 10 місяців із можливістю продовжити термін перебування на додатковий місяць (липень 2023 р.), якщо координатор програми, за погодженням з науковим керівником, подасть відповідну заявку. Деталі описані в договорі та «Правилах програми». Додаткова стипендія закінчиться 31 липня 2023 р.

Реалізація програми для осіб, які володіють польською мовою на достатньому рівні, розпочнеться 1 вересня 2022 р. із додаткового підготовчого курсу у Варшавському університеті, який охоплюватиме лекції на загальну тематику та додатковий курс польської мови.

У випадку стипендістів, які погано володіють польською мовою, реалізація програми розпочнеться 1 серпня 2022 р. із додаткового інтенсивного мовного курсу. У такому випадку стипендія може тривати загалом 12 місяців.

Реалізація стажування (навчання) вже у визначених навчальних закладах почнеться з 1 жовтня 2022 р. і закінчиться 30 червня 2023 р.

Розмір щомісячної стипендії складає 1500 злотих. За ці кошти стипендіати покривають витрати на проживання, харчування та страховий поліс. Після приїзду до Польщі стипендісти підпишуть договір, в якому буде окреслено правила та умови виплати стипендії, права та обов'язки сторін.

Комплект документів потрібно подати особисто або вислати поштою (з позначкою на конверті «Стипендійна програма для молодих науковців») у відповідні територіальні дипломатичні представництва Республіки Польща, а також надіслати на адресу stypendia.studium@uw.edu.pl до 1 березня 2022 р.

Серед загальних вимог до майбутніх стипендістів – вища освіта (4- або 5-річне на-

вчання, яке закінчилося захистом бакалаврської, дипломної або магістерської роботи) передусім за гуманітарними спеціальностями: історія, міжнародні відносини, політологія, журналістика, соціологія, етнологія, культурознавство, соціальна психологія, адміністрація та менеджмент, право, а також споріднені спеціальності; вік до 35 років; знання польської мови на рівні, що дозволяє розуміти лекції та літературу зі сфери зацікавленень кандидата.

Детальну інформацію про подання заявок та порядок відбору можна знайти за адресою: <https://studium.uw.edu.pl/event/programu-stypendialne-otwarte/>.

Джерело: studium.uw.edu.pl

Drogi Jubilate, szanowny

WASYLU WORONIE!

Z okazji 70-tych urodzin składamy Ci najserdeczniejsze życzenia – dużo zdrowia, szczęścia, pomyślności i uśmiechu na każdy dzień.

Niech problemy i smutki nie przeszkadzają w codzienności, a wszystkie marzenia się spełniają.

Samych radosnych chwil, a także cierpliwości i radości na dalsze lata!

Życzą koledzy ze Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej oraz redakcja Monitora Wołyńskiego

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Publikacja відображає лише погляди автора/авторів і не представляє офіційну позицію Канцелярії голови Ради міністрів РП

Проект підтримує Канцелярія голови Ради міністрів РП у рамках конкурсу «Полонія та поляки за кордоном 2021». Проект «Польські медія в Україні 2021-2022» реалізує фундація «Свобода і демократія»

Projekt wspierany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021

 Projekt „Polskie media na Ukrainie
2021-2022” realizowany przez Fundację
Wolność i Demokracja.

Założyciel/Zasnovnik - Valentyn WAKOŁYK
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOŁYK/Валентин WAKOŁYK
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСІУК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Anatolij OLIKH/Анатолій ОЛІХ

Główny redaktor: Valentyn WAKOŁYK
Korekciorki: Olga SHERSHEN, Pyotr KOBALIK
Słupwpracy: Ydwiha DEMCHUK, Urszula OBERDA
Techniczny redaktor: Anatolij OLIKH
Widpowidalny redaktor: Olexandr SWIŁCA
Perekład: Switłana PIZNA, Natalja DENYSIUK

Adresa redakcji:
43025 Lućyk, wul. Kryłowa 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
facebook.com/MonitorWołyński
twitter.com/MonitorWołyński

Swidectwo pro reestracyjo
WL № 339-73P від 19.05.2009 р.
Tirazh: 3000. Zamowлення: 105
Druk: PП «Wołyńska drukarnia»
Lućyk, pr. Wolі 27.
Druk ofsetny, format A3

Monitor
Wołyński
www.monitor-press.com